

Slovenski VESTNIK

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt

Posamezni izvod 7 šilingov
mesečna naročnina 25 šilingov
celoletna naročnina 250 šilingov
za Jugoslavijo letno 5000 dinarjev

P. b. b.

LETNIK XLII.

CELOVEC, PETEK 24. JULIJ 1987

ŠTEV. 30 (2337)

Mednarodni učiteljski kongres v Grčiji: odpoved ločevanju!

Predsednik strokovnega združenja pedagoških delavcev dir. Franc Kukovica se je v preteklem tednu udeležil zasedanja mednarodnega združenja učiteljskih organizacij v Delfiju. Beseda je tekla tudi o uradnih poskusih ločevanja otrok na Koroškem.

Mednarodna federacija učiteljskih organizacij zveznega šolstva (I.F.T.A.) združuje okoli 40 članskih organizacij (včlanjeno je tudi Strokovno združenje pedagoških delavcev), prijavljenih pa je okoli tri milijone učiteljev. Federacija je strankarsko nevezana in zajema različne organizacije tako iz razvitih držav kakor tudi iz držav tretjega sveta.

Dir. Franc Kukovica se je za Strokovno združenje pedagoških delavcev udeležil kongresa federacije v Delfiju (Grčija) ter delegate seznanil s slovensko manjšino na Koroškem in jih informiral o trenutnih napadih nemško-nacionalnih krogov na dvojezično šolstvo na Koroškem. Poročilo je bilo deležno velike pozornosti, zlasti delegacija učiteljev iz Švice se je z velikim zanimanjem vključila v razpravo ter izrazila svoje nerazumevanje za postopanje koroških oblasti in strank. Kongres je nato

sprejel resolucijo, v kateri poziva avstrijsko vlado, naj prepreči vsak poskus segregacije otrok v dvojezičnem pouku na Južnem Koroškem. I.F.T.A. je resolucijo posredovala vsem ostalim mednarodnim učiteljskim organizacijam, avstrijski vladi, Evropskemu svetu in UNESCO.

Ravnatelj Kukovica je v pogovoru s Slovenskim vestnikom izpostavil važnost internacionalizacije manjšinskega in predvsem šolskega vprašanja. Dejal je, da je zainteresirani mednarodni javnosti dosti-krat vse premalo znano, kakšna je dejanska dnevna praksa „reševanja“ manjšinskih problemov s strani uradne Koroške in avstrijskih oblasti. Posebno nerazumevanje povzroča dejstvo, da manjšina sama ponavadi sploh ni vključena v reševanje odprtih vprašanj.

I. Sch. Na zgodovinskih tleh v Svatnah pri Šentjakobu vadi nad 80 igralcev za uprizoritev Miklove Zale '87.

MIKLOVA ZALA '87 vabi v Svatne

Po daljšem časovnem presledku smo se koroški Slovenci letos spet zatekli k „naši“ Miklovi Zali. Morda spet iz občutka ogroženosti, ko nam strežejo po šoli, jeziku in narodni zavesti.

V Miklovi Zali smo vedno iskali svoje duhovno zatočišče, z igro samo izražali manifestacijo narodne zvestobe, kajti Miklova Zala je za slovenski narod, za koroške Slovence pa še posebej, simbol, ki ga že stoletja spodbuja k borbi za obstoj. Vsaka uprizoritev Miklove Zale je zato vedno znova privabljala množice občinstva, zadnjič leta 1973. Tedaj se je zbralo na zgodovinskih tleh v Svatnah nad 7000 ljudi, doslej največ obiskovalcev predstav Miklove Zale po drugi svetovni vojni.

Ob Miklovi Zali se utrinja v našem spominu tragedija trpljenja in suženjstva ter lik predanosti in zvestobe narodu. Toda Miklovi Zali je naša slovenska zgodovina naprtla tudi nekaj nepotrebnih in vsaj vprašljivih idejnih elementov, o katerih smo doslej preveč sramežljivo molčali. Slej ko prej Sketovo besedilo govori negativno o Židih, zavrača Italijane, moralizira z duhovnimi vrednotami kot so pokorščina, ponižnost, deviška čednost idr. Današnji čas nas obvezuje, da razčistimo tudi s svojo slovensko preteklostjo in popravimo, kar smo doslej – morda celo nevedoč – nekritično sprejemali, ker svoje preteklosti nismo še dodobra spoznali. Ker se je še nismo lotili z vidika današnjih dognanj in spoznanj.

Težko je očitati povprečnemu nemško govorečemu Avstrijcu antisemitizem, sami pa naj si lepo roke umijemo?

Zato razbremenimo Miklovo Zalo zgodovinskih predsodkov in preživetih moralnih kvalifikacij in jo spoznavajmo kot simbol, ki je ključeval narodnemu in kulturnemu nasilju v slovenski zgodovini. Koliko Miklovih Zal nam je v boju proti fašizmu odprlo samostojno slovensko zgodovinsko perspektivo, da Slovenci nerazdružljivo rast z demokratičnim prelivljanjem mnenj o večplastnosti in več dimenzij obsežni slovenski preteklosti in sedanjosti.

Letošnja uprizoritev Miklove Zale je po svojem obsegu še veliko večja in mnogo zahtevnejša gledališka pred-

stava kot je bila lansko-letna. Velika puntarija. Blizu 100 igralcev in blizu 30 tehnično-strokovnih izvedencev je vključenih v priprave že več kot dva meseca. Večina kljub poklicnim in drugim obveznostim hodi redno na številne, v sobotah in nedeljah kar celodnevne vaje. Ta letošnja Miklova Zala je pravzaprav že tak gledališki projekt, ki presega normalne zmogljivosti amaterske igralske skupine. Zato glejmo, da bomo neumoreni trud igralcev in režije poplačali s številnim obiskom.

Vidimo se v soboto 25. julija ob 20.30 uri na zgodovinskih tleh v Svatnah.

dr. Janko Malle
tajnik Slovenske prosvetne zveze

Miklova Zala '87: Vor der Premiere

1478 fielen die Türken erstmals im Rosental ein. In dieser Zeit entstand unter dem Eindruck der Ereignisse die Sage von der Miklova Zala, einem heldenhaften slowenischen Mädchen, dem es nach sieben Jahren gelingt, aus türkischer Gefangenschaft zu fliehen und nach Hause zurückzukehren.

Als Jakob Sket 1884 die Sage aufnahm, um auf ihrer Grundlage die Erzählung „Miklova Zala“ zu schreiben, ahnte er wohl nicht, welch großer Erfolg gerade dieser Erzählung beschieden sein würde. Sie wurde in der Bühnenauffassung von Jaka Špicar bis auf den heutigen Tag über 60 mal inszeniert.

Miklova Zala; eine Erzählung von Liebe, Tod und Eifersucht, hineinversetzt in reale Kärntner-slowenische Umgebung (Originalschauplatz: Schlatten bei St. Jakob im Rosental) und in eine gedacht-reale historische Situation. Die junge, blonde und gottesfürchtige Zala ist dem Serajnik-Hof-Erben Mirko versprochen. Tresoglav, jüdischer Kaufmann aus Italien, läßt sich im Dorf nieder und erwirbt bankrotte Bauerngehöfte. In seinem Gefolge: Almira, seine schwarze und weniger gottesfürchtige, dafür heißblütige Tochter. Mirko beginnt zu schwanken. Da tauchen die Türken auf. Tresoglav verbindet sich mit ihnen, Zala wird als Sklavin entführt. Sieben Jahre vergehen. Almira befindet sich mit Mirko auf dem Weg zur Hochzeit. Da taucht Zala plötzlich wieder auf. Almira wird ausgebootet und zu schlechter Letzt vom Dorfirren Davorin umgebracht.

Unübersehbar sind die stark antisemitischen Tendenzen des Stücks. Den Kern erhalten, der die „Miklova Zala“ so beliebt werden ließ, den Antisemitismus ausmerzen, war die Aufgabe der Autoren Janko Messner und Bruno Hartman. Das Resultat der Bemühungen ist die Miklova Zala '87, die am 25. und 26. Juli sowie am 1., 2. sowie 15. und 16. August in Schlatten bei St. Jakob im Rosental aufgeführt wird.

Ein Theaterereignis – Aufregung und Genuß im Freien, auf „historischem Boden“ – steht bevor.

PREBERITE

na strani

- 2 PoBo: Odgovornost je treba prevzeti, ne pa se skrivati
- 2 Slovenija: Ukinitve gradnje jedrskih elektrarn
- 4 SPD „Zarja“ in KD Jezersko poživili stike
- 5 Starši: „Zagotovitev obstoj Glasbene šole!“
- 5 Dobrološka „dežela ob Dravi“ je dobro uspela
- 7 Šentjakob: Nove gospodarske perspektive
- 8 Nogomet: Pred pokalno tekmo SAK – Pliberk

8. pohod na Komelj

Blizu osemsto ljudi se je preteklo nedeljo udeležilo tradicionalnega 8. spominskega pohoda na Komelj „Po poteh Domnove čete“. Tako je organizatorjem spet uspelo privabiti rekordno število udeležencev, ki so prišli z obeh strani meje in se s svojo udeležbo poklonili spominu padlih borcev za svobodo. Glavni organizator Lipej Kolenik (na sliki v sredini) daje še zadnja navodila, predno je množica krenila na pot. O pohodu obširno poročamo na 6. strani.

Boroveljska bančna afeta: Prevzeti odgovornost, ne pa se skrivati!

Finančni polom v Posojilnici Borovlje vedno znova razburja duhove na Koroškem. Da bo obseg izgube znašal nad 90 milijonov šilingov, so nam povedali odgovorni predstavniki Zveze slovenskih zadrug na zadnjem občnem zboru. Na istem mestu je predsednik Nadzornega odbora Lipej Kolenik tudi utemeljil postopanje Nadzornega odbora, ki je na osnovi pravil Zveze slovenskih zadrug sklenil, da funkcija podpredsednika Zveze slovenskih zadrug, inž. Friedlna Kapuna, do nadaljnjega miruje.

Delegati so poročila Upravnega in Nadzornega odbora ter strokovnih služb Zveze slovenskih zadrug vzeli na znanje brez pripomb.

Le pri Nt-ju skušajo nekateri z nepremišljenimi članki celo zadevo ponovno politizirati. Krivce vidijo vsepovsodi, le pri odgovornih ne. S tem prispevajo k temu, da teče razprava na emocionalni, ne pa na strokovni plati in s tem škodujejo Zvezi slovenskih zadrug.

Kajti splošno je namreč znano, da so nekateri člani Nadzornega, Upravnega in Izvršnega odbora že v obdobju 1983/84 opozarjali takratnega predsednika Upravnega odbora Zveze slovenskih zadrug, inž. Kapuna, da v Posojilnici v Borovljah stvari niso v redu, da se tam da brez ustreznega jamstva dobiti posojila in da grozi slovenskemu zadrugi katastrofa.

Takratno vodstvo Zveze slovenskih zadrug na čelu z inž. Kapunom omenjenih opozoril ni hotelo upoštevati. Poslušalo je druge „svetovalce“, ki so vedeli povedati, da je v Posojilnici v Borovljah vse v redu. Medtem je v Borovljah šlo še nekaj deset milijonov v izgubo, in finančni kolaps

se je približeval z velikimi koraki in končno pahnil celo Zvezo slovenskih zadrug v izredno težak položaj. Ti, ki so pred leti zavračali opozorila, se danes delajo nedolžne in skušajo stvari politizirati in to v veselje nekaterih koroških časopisov, ki nočejo videti gospodarske dimenzije boroveljske afete, temveč iščejo in iščejo zgolj narodno-politične komponente, ki pa jih v tem primeru seveda ni.

Znano je, da Zveza slovenskih zadrug pripravlja sanacijo Posojilnice Borovlje. Prav je, da Zvezo slovenskih zadrug v teh prizadevanjih vsi podpremo. Bilo bi pa tudi prav, da inž. Kapun in drugi, ki so soodgovorni za to, da se je boroveljska zadeva reševala nestrokovno in prav diletantsko, končno uvidijo, da ovirajo gospodarsko konsolidacijo Zveze slovenskih zadrug. V tej luči je treba videti sklep Nadzornega odbora Zveze slovenskih zadrug kot prispevek k ureditvi razmer znotraj Zveze slovenskih zadrug.

Prepričani smo, da je treba te stvari razpravljati in diskutirati predvsem znotraj organov Zveze slovenskih zadrug. Če pa „Naš tednik“ ter inž. Kapun in dr. Velik mislijo, da so drugi odborniki Zveze slovenskih zadrug in izven nje bolj odgovorni kot onadva, naj to povedo koroški slovenski javnosti, ki ima brez dvoma pravico, da to zve. Kajti na ta način bodo najbolj koristili Zvezi slovenskih zadrug in več kot štirideset članom te naše množične organizacije.

Žal je med nami še mnogo takih funkcionarjev in predstavnikov, ki se radi venčajo s funkcijami, kadar pa je treba prevzemati odgovornosti in soodgovornosti za napake, pa se raje sprenevedajo.

Kratke vesti

Novi predsednik deželnega sodišča

CELOVEC. Dr. Walter Breitenhuber je postal novi predsednik deželnega sodišča v Celovcu. Breitenhuber sledi dr. Gerhardu Anderluh-u, ki je vodil dvanajst let deželno sodišče. Uvedbi Breitenhuberja v novo funkcijo je prisostvoval tudi pravosodni minister dr. Egmont Foregger.

Lanc za odstop Waldheima

DUNAJ. Bivši avstrijski notranji in zunanji minister in član deželnega vodstva Dunajske socialistične stranke se je v intervjuju za znano nemško revijo „Der Spiegel“ izrekel za odstop avstrijskega zveznega predsednika dr. Kurta Waldheima. Lanc dobesedno: „Waldheim je toliko govoril o izpolnjevanju dolžnosti v preteklosti, da – mislim – bi bila danes njegova dolžnost, predčasno opustiti svojo funkcijo...“

Novi mejni prehod med Jugoslavijo in Italijo

GORICA. Cestni mejni prehod „Rožna dolina“ pri Gorici je spet odprt. Prenovitev prehoda, ki je trajala 50 dni je stala okrog 100 milijonov novih dinarjev.

742 umorjenih

Vojaščina v El Salvadorju še naprej pobija nasprotnike vladajočega terorističnega režima. Kakor poroča škof v San Salvadorju, Gregorio Rosa Chavez, je bilo v tem letu ubitih in ustreljenih najmanj 742 ljudi: pretežno civilistov, pa tudi nekaj opozicijskih vojakov in podtalnih borcev.

Posvet ZSO/NSKS Obisk iz Slovenije

Kot smo že v zadnji številki „Slovenskega vestnika“ poročali, so se prejšnji teden v hotelu „Korotan“ v Sekiri ob Vrbskem jezeru srečali predstavniki Zveze slovenskih organizacij in Narodnega sveta koroških Slovencev s predsednikom republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije Jožetom Smoletom (levo) s predsednico republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje Cvetko Selšek in s predsednikom komisije za manjšinska in

izseljenka vprašanja pri SZDL Željkom Jegličem. Pri razgovoru je bil navzoč tudi generalni konzul Socialistične federativne republike Jugoslavije v Celovcu, Borut Miklavčič. Predstavniki obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev so informirali goste iz Slovenije o aktualnih vprašanjih slovenske manjšine na Koroškem, govorilo pa se je tudi o bilateralnih odnosih med Avstrijo in Jugoslavijo oz. med Koroško in Slovenijo.

Pred razgovorom s predsednikom Smoletom in predsednico Selškovo s sodelavci sta imela Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev celodnevni skupen posvet o perečih vprašanjih slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem ter možnostih bolj usklajenega sodelovanja med organizacijama.

Bistvene točke posveta so bile gospodarsko vprašanje, tukaj posebno zadeva „Boroveljske posojilnice“, skupne iniciative na področju informiranja, kritični položaj glasbene šole ter sodelovanje na znanstveni ravni.

Prvi kontaktni pogovor med namestnikom deželnega glavarja Frühbauerjem in direktorji celuloznih tovarn „Obir“ in Frantschach v zadevi rešitve tovarne celuloze Beljak-Magdalen v okviru Koroške se je končal z dokaj konkretnimi rezultati. Kot je direktor celuloze „Obir“, dipl. inž. Feliks Wieser, v pogovoru s „Slovenskim vestnikom“ dejal, sta Frantschach in „Obir“ ponudila sodelovanje na tehničnem področju. „Predpogoj za tako sodelovanje pa je seveda natančen pregled situacije tovarne v Magdalenu“, je

Frantschach in „Obir: Prvi pogovori z deželno vlado

poudaril Wieser. Šele potem bo po izjavi Wieserja tudi možno točno ocenjevati možnosti rešitve v okviru Koroške.

Direktor tovarne celuloze Frantschach Gernot Strobl je v razgovoru s „Slovenskim vestnikom“ v celoti podprl izjavo Wieserja glede tovarne v Beljaku in menil, da bi rešitev Beljaške tovarne tudi imela pozitivni odmev na celotnem lesnem trgu na Koroškem in istočasno tudi razbremenila podjetje v Frantschachu. Kot znano, je to podjetje lansko leto zaključilo z deficitom blizu sto milijonov šilingov.

Namestnik deželnega glavarja Frühbauer pa je medtem najavil nadaljevanje pogovorov za konec julija. Izjavil je tudi, da pričakuje konkretni koncept Frantschacha in „Obirja“ v pozni jeseni.

Avtocesta: 1990 do Velikovca

S pričetkom letnih počitnic leta 1990 naj bi bil dograjen naslednji odsek A 2 – Južne avtoceste. 13,2 kilometra dolgi novi del proge bo povezal Šentandraž v Labotski dolini z Velikovcem (odsek od Wolfsberga do Šentandraža je bil odprt leta 1985). Z dograditvijo tega nadaljnjega odseka avtoceste bo končno premagana tudi lokalna prometna ovira – cesta čez grebenjski prelaz – ki ob težkem ali gostem prometu učinkuje kot zavora in zlasti pozimi postane nevaren prometni udeležencem. Po novem odseku bo 1990 mogoče priti iz Velikovca na Dunaj brez vmesne prekinitve avtoceste.

Stop za jedrske elektrarne

Do konca tega stoletja naj v SFR Jugoslaviji ne bi več gradili jedrskih central. To je izsledok tozadevne razprave v skupščini SR Slovenije. Skupščina je to ugotovitev posredovala tudi zvezni skupščini v Beogradu. Vzrok za tako spremembo mnenja o gradnji jedrskih elektrarn – do zdaj je Jugoslavija predvidevala v svojih energetskogospodarskih načrtih gradnjo nadaljnjih takih elektrarn – so visoki stroški za gradnjo, obratovanje reaktorja in produkcijo toka. Tudi potencialne nevarnosti jedrskih naprav da so povsod za nova razmišljanja.

Razprava o jedrski energiji je javnost v Sloveniji že dalj časa zaposlovala, saj je ravno prva jugoslovanska jedrska centrala (Krško) nastanjena v Sloveniji. Po nesreči v Černobylju lansko leto se je ta razprava stopnjevala tudi do protestnih akcij in demonstracij. Skupščina SR Slovenije se je zdaj zavzela (glede jedrske tehnologije) za spremembo družbenega plana ter za začasno ukinitvev jedrskih gradbenih projektov do konca tega stoletja.

Brce za ministra Streicherja

Casi zgledega socialnega miru v Avstriji se bližajo svojemu koncu; „socialni mir“ pomeni v avstrijskem političnem jeziku mir, ki ga dajo in so ga dajali v drugi republiki delavci skozi desetletja ter potrpežljivo gledali, kako rastejo profiti podjetnikov, mednarodnih koncernov in finančnega kapitala v nedogled. Medtem pa se je življenjski standard delavca prvotno le zelo rahlo zboljšal, nakar je stagniral in v zadnjih letih drastično upadal. Cele avstrijske regije v Zgornji Avstriji, na zgornjem Štajerskem, v Nižji Avstriji postajajo industrijska pokopališča. V naslednjih štirih letih misli vlada uničevati v podzavljanih podjetjih nadaljnjih 10.000 delovnih mest. „Pritisk stvarnosti“ (Sachzwang), imenujejo nacionalni in obratni ekonomski svojo „stabilizacijo gospodarstva“: načrtno uničevanje desetstotih življenjskih eksistenc, ki so neločljivo povezane z delovnim mestom.

Potrpežljivosti je konec. Ko je Avstrijska sindikalna zveza na močan pritisk delavstva polsrčno organizirala protestno vožnjo iz Linza na Dunaj, je prvotno naročila pet avtobusov; najeti jih je morala štirideset – 2000 delavcev se je odločilo za protestno

demonstracijo, pa čeprav so s tem žrtvovali en dan svojega dopusta. In niso prišli na ogled Dunaja, prišli so izkazati svojo odločnost v boju za ohranitev delovnih mest. Ko je pristojni minister Streicher, ta posebej pomešanjenega socialdemokrata in oznanjevalca „stvarnega pritiska“, za katerega pozna nemški jezik ustrezen izraz „Nadelstreifsozialist“, mislil razlagati delavcem, zakaj trenutna stvarnost narekuje uničevanje življenjskih potreb prizadetih, je moral opaziti, da se je čar slepega in poslušnega verovanja v avtoritete razblinil: brca, ki ga je zadela v nogo, je hitro končala njegov brezvezni nagovor. S policijsko zaščito se je umaknil v trdnjavi podobni urad zveznega kanclerstva.

O neodgovorni radikalizaciji delavstva, govorijo politiki in piše monokolorni avstrijski tisk, ki bi verjetno še vse huje vzkičal, če bi ta brca doletela črna ministra Graf, saj je le-ta za politiko uničevanja delovnih mest najmanj tako odgovoren kot Streicher. In vsi si razbijajo glavo, kako le je moglo priti do take radikalizacije miroljubnega, na socialno partnerstvo zaprženega delavstva. Kajpada so kar

hitro našli grešnega kozla: v vrstah demonstrantov so opazili tudi predsednika avstrijskih komunistov Franza Muhrija.

Toda rdeče strašilo tudi ni več to, kar je nekoč bilo. Radikalizacija se je začela že pred leti, vendar od zgoraj, z radikalnim uničevanjem delovnih mest, z radikalno racionalizacijo brez oziroma na socialne potrebe delavstva, z radikalnim preobratom politike po zadnjih volitvah. Prvi, ki ta od ljudske stranke napovedani preobrat občutijo na lastnem telesu, so delavci podzavljanih podjetij.

Brca za ministra ni bila toliko simbol za radikalizacijo, kot za občutek nemoči in obupa. Sežiganje (socialističnih) partijskih knjižnic in – bolj zaskrbljujoče – sindikalnih članskih knjižnic pa je izraz politične jeze in nezaupanja v takomenovano „reševalno kompetenco“ socialne demokracije oz. njenih trenutnih predstavnikov.

Še se je v vrstah demonstrantov in na strani delavcev kazal komunistični predsednik Muhri.

Nevarno bo, če se bo v njihovih vrstah pojavil Haider.

fra-ter

Prizor iz Zaline poroke z Mirkom

Davorin odpelje Zalo v ujetništvo

Soavtorja Janko Messner, Bruno Hartman z režiserjem Petrom Militarovom

MIKLOVA ZALA '87

Nad 80 – z izjemo treh – amaterskih igralcev se s tremo pripravljajo na sobotno premiero Miklove Zale '87. Skupina marljivih moških in žensk, otrok in odraslih je zrasla v veliko gledališko družino, ki bo na šestih prireditvah napela vse sile za sodobno uprizoritev nove Miklove Zale, v kateri se „staplja pravično življenje in resnično življenje koroških Slovencev“, kot je povedal Prežihov Voranc.

V današnji številki Slovenskega vestnika, vam, dragi bralci, prinašamo nekaj fotografskih posnetkov iz zadnjih vaj v Svatnah, za mnenje pred premiero pa smo povprašali tudi Janka Messnerja in Bruna Hartmana, ki sta skupaj preuredila in posodobila Sketovo in Špicarjevo Miklovo Zalo. Tudi režiser Peter Militarov je spregovoril o pomenu različnih glasb v novi uprizoritvi.

Dragi obiskovalci Miklove Zale!

Pot do odra na prostem v Svatnah bo od Šentjakoba naprej dobro vidno označena. Tudi za parkirišča blizu odra je poskrbljeno. Za primer hladnega večera se

primerno oblecite, da ne boste prikrašani za gledališki užitek. Za najbolj premražene pa je koristno, da vzamejo s seboj kako blazino ali odejo.

MIKLOVA ZALA '87

Zakaj mora umreti Almira, ne Mirko?

Slovenski vestnik: Kaj je narobe s Sketovo oz. Špicarjevo Miklovo Zalo? Zakaj jo je treba preurediti?

Janko Messner: Ker Špicar Almiro na koncu igre da zaklati. To je v vsej slovenski literaturi najmanj utemeljena smrt na odru. Še dramatična ni, je samo nora, nesmiselna, nelogična; pa še amoralna po vrhu; samo to, da je Tresoglavova hči, Špicarju 1911. leta zadošča, da jo da zabosti, kajti na izdajstvo šentjakobskih Slovencev Turkom jo napelje oče. Njena ljubezen do Mirka je mnogo bolj resnična, žensko strastna kakor Zalina. To je sploh najbolj živa, s krvjo napolnjena figura v igri. Zala je samo nekako z neba spuščena, od vsega začetka neverjetne, neživljenjske katoliške milosti polna ženska, narejena po katekizemskih predstavah mohorjanskih prečastitih gospodov, junakinja „ad usum delphini“. Ni čuda, da je dr. Sket, profesor latinščine in slovenščine na nemški gimnaziji zanjo prejel 1884 razpisano nagrado.

Skonstruiral je izredno spretno napeto zgodbo, v kateri so Slovenci videli sebe v bridkosti polni zgodovini turških vpadov, ni pa hotel videti velikega kmečkega upora nemškemu fevdalcu prav istega leta 1478 na Koroškem. Gotovo je bral Megiserja

in Unresta! Le-ta pa se veseli nad tem, da so Turki pobili grofom uporne kmete, zahtevajoče „staro pravdo“; pravična „božja kazen“ da jih je zadela, tako vsaj ne bojo več mogli prelivati „krščanske krvi“ na gradovih!

– Zakaj se gospoda Sket in Špicar izogibata teh zgodovinskih dejstev? Gotovo z literarnim realizmom ta zgodba Zalinega hrepenenja iz turškega suženjstva nima kaj opraviti, vendar čemu pa potem klasični ljubezenski trikot? Le-ta ne more biti drugačen kakor mohorjanski topi kot, z absolutno krivično odmerjeno krivdo. Če že mora Špicar imeti kakega mrtvega na koncu, bi moral to biti Mirko, ki je gotovo pri Almiri spal, medtem ko mu je Zala sedem let ohranjala zvestobo, saj bi je sicer na koncu ne bil peljal k oltarju!! V vseh evropskih (in tudi grških) dramah bi

Almira Mirka zabodla, ko se na peti zasuče in ko kot nevesto zavrže pred vso faro v trenutku, ko spet zagleda Zalo!!

Da je bila izdala Slovence Turkom, je vedela (tudi o Sketovi povesti) vsa srenja, odkod potem ta krutost v Mirku, da jo dovoli zabosti verskemu blaznežu Davorinu?

To so poglavitni vzgibi, ki so me spravili na literarno-kritično „obdelavo“ te naše priljubljene ljudske igre. Ni hujše moške mevže, kakor je Serajnikov Mirko, nesamostojen, neodločen, labilen, kakor bilka na vodi, takšnega so si pač pred 100 leti želeli gospodje v Vetrinjskem predmestju.

Da je ničvrednež, je tudi Žižek že ugotovil, saj se v njegovi priredbi Zala na Mirka poživlja in vzame – vrnivša se iz turškega harema – hlapca Davorina za moža.

Nova Zala je barvita in uravnotežna

Slovenski vestnik: Vi ste skrajšali Špicarjevo dramatizacijo in jo strnili na dve uri. Kaj ste črtali, da ste jo prikrčili za današnji čas?

Bruno Hartman: Miklovo Zalo so dosedaj igrali po štiri ure, takšne dolge predstave današnji človek ne more gledati. Danes smo navajeni čisto drugačnega dojemanja časa. Zaradi tega smo jo želeli, čim bolj strniti, da bi vse glavne elemente Špicarjeve igre ohranili, dramaturško zlili in tako dobili dramaturško celoto, ki je pač primerna za današnjega gledalca.

SV: Videli ste že več vaj. Kako ocenjujete celotno delo še pred premiero?

Bruno Hartman: Po mojem je to velik gledališki dosežek. Poglejmo, kakšna je scena, koliko ljudi nastopa, od kod se vse vozijo, kako je odrsko dogajanje različno, barvito, medseboj uravnoteženo. Nasprotje med turškim delom in med koroško domovino, vse to je med seboj usklajeno. Stvar je treba v zadnjih vajah še strniti in poskrbeti za brizantnejši ritem; do

sobotne premiere se bo to gotovo posrečilo.

SV: Mislite, da današnjemu človeku – ko čas tako drvi – ta igra še dosti pove?

Bruno Hartman: Da. Za gledališki list sem zapisal kratko, strnjeno oceno Miklove Zale. Današnji človek vidi v Miklovi Zali čisto druge stvari, kot so jih videli ljudje pred 100 leti. Smisel te dramaturške priredbe je ravno v tem, da se iz današnjega časa vrnemo v preteklost. Potem gledamo, kako današnji človek ocenjuje tiste probleme, ki jih je v Miklovi Zali videl Sket in jih je Špicar pravzaprav deloma še zaostрил.

SV: Je nova Zala torej tudi premaganje preteklosti s strani Slovencev?

Bruno Hartman: Tudi. Za Miklovo Zalo je treba reči, da je pač delo, ki se je usedlo v našo slovensko zavest, ne samo v koroško. Miklovo Zalo igrajo povsod. Pred dvema mesecema so jo n. pr. igrali v Prekmurju. Nenazadnje je bila povest o Miklovi Zali namenjena vsem Mohorjanom. Mohorjani so bili po vsem Slovenskem.

Igro prepletajo trije melosi

Slovenski vestnik: Tik pred premiero smo. Kaj ste kot režiser z igro v prvi vrsti hoteli povedati? Kje ste imeli težave in kako vam uspeva?

Peter Militarov: Težave smo imeli v tem, da mit – jaz rečem Miklovi Zali mit – lahko zaživi za današnjega gledalca in za današnje sporočilo. Združili smo ljudi iz Zilje, Roža in Podjune in začetka marsikdo ni verjel v uspeh – mogoče tudi jaz ne. Danes, nekaj dni pred premiero, pa smo postali velika družina polno treme pred premiero. Vendar verjamemo v to kar smo si zadali: s tako igro in podobnimi igrami za današnjega človeka lahko povemo kaj več kot le lažno zgodovino.

SV: Imel sem vtis, da živi igra s kontrasti med kulturama. Kaj mislite, vam je najbolj uspelo?

Peter Militarov: Mislim, da ravno dinamika med glasbami – saj imamo v tej predstavi tri vrste glasbe. Ohranjamo tako melos Koroške, kakor tudi melos današnjega utripa, na tretji strani pa dajemo alegorijo (prisposobimo) vsemu človeštvu, vsemu človeškemu. Ravno to je tista poanta treh dimenzij predstave, da združujemo vrednote prejšnjega, današnjega in prihodnjega. To dela človeku v zavesti preteklost polno, prihodnost pa polno upanja.

Miran Kenda, Jesenice: Že drugič sodelujem pri uprizoritvi na prostem tukaj na Koroškem. Lani sem namreč igral v Veliki puntariji. Moram reči, da je letos cela stvar bolj organizirana, teden dni pred premiero smo s pripravami veliko dalje kot lansko leto. Vzdušje tukaj v Svatnah je zelo delovno, med vsemi igralci vlada navdušenje. Vaje so včasih le malo naporne in tu pa tam je tudi zadrega na meji, v glavnem pa sem s pripravami zelo zadovoljen. Težko je iz take romantične zgodbe, kakršna je Miklova Zala, narediti dobro igro. Mislim pa, da bo za gledalce precej privlačna, ker so ji dodali mnogo folklora in petja.

Rado Mužan, Jesenice: Miklova Zala '87 bo velik spektakel, večji kakor je bila lanska Puntarija, pri kateri sem tudi sodeloval. Prijetno je delati spet z novimi prijatelji, pa čeprav je predstava mnogo zahtevnejša od lanske. Mnogo ljud sodeluje, a stativov v pravem pomenu besede ni, ker ima vsak igralec svojo posebno nalogo, svojo koreografijo. Množični prizori bojo zaradi tega najbolj učinkovali. Pri tem pa je seveda problem, da morajo vsi sodelujoči biti na vseh vajah. Pri nas v Sloveniji so 20 let nazaj bile še take predstave na prostem, zdaj jih pa na žalost ni več. Zato občudujem prizadevnost Korošcev.

Nadja Strajnar, Škofja Loka: Tukaj v Svatnah opažam neverjetno pripravljenost za delo. Sodelujoči so s srcem pri stvari in z vnmemo, kakršno še pri poklicnih igralcih le malokdaj najdeš. Za amaterje je dobro, da delajo s profesionalci, ker tako dobijo čut za način dela. Poleg tega pa imamo režiserja, ki zna dobro ravnati tako s poklicnimi igralci kakor tudi z nepoklicnimi. Zelo važno je, da pri uprizoritvi Miklove Zale upoštevajo tudi celoten mehanizem odrske predstave. Pri tem mislim posebno na lektorja, koreografa in glasbeno spremljavo.

Še posebej ob vključevanju teh važnih faktorjev je namreč igralce mogoče še bolj motivirati.

Šentjakob v Rožu

Te dni obhaja znani trgovec, sicer že v zasluženem pokoju, in velik ljubitelj gora Tonči Koren iz Šentjakoba v Rožu svoj 65. življenjski jubilej. Čeprav stanuje v Šentjakobu, se najraje zadržuje na svoji domačiji na Reki, kjer se bolj za hobi ukvarja z ribogojstvom in ovčerejo.

Jubilantova pot je bila vse prej kot rožnata. V najhujšem času naše zgodovine, v času Hitlerjeve diktature, je moral v nemško vojsko, v kateri pa ni bil dolgo, ker se je pridružil borcem za svobodo, partizanom.

Po vojni sta si z ženo Marico zgradila, bolje povedano, prigarala v Šentjakobu lep dom – trgovski obrat za prodajo čevljev. Ta obrat je bil takrat največja podeželska trgovina za čevlje na Koroškem. Čeprav je skoro celo svoje življenje samo garal, se je v pičlo odmerjenem prostem času pridno udeleževal na združenem (funkcionar slov. šentjakobske banke) in kulturnem (igral Mirka v Miklovi Zali) področju, še prav posebno pa v okviru slovenske planinske organizacije Slovenskega planinskega društva Celovec, v kateri je bil več let vnet upravnik prve slovenske zamejske planinske postojanke Koče nad Arihovo pečjo na Bleščeči. Njegova je tudi zasluga, da je prišlo med avstrijskimi planinskimi društvi, med katerimi je tudi SPD Celovec, do bolj tesnega medsebojnega sodelovanja, saj je bil on pred leti pobudnik za prvo srečanje zastopnikov avstrijskih planinskih društev, ki je bilo v slovenski planinski koči na Bleščeči.

Našemu jublantu ob njegovem prazniku iskreno čestitamo z željo, da bi bil zdrav in čil in da bi se še mnogokrat srečali v planinah, še posebno pa v našem skupnem planinskem domu na Bleščeči.

Številnim čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

Slovenski akademik, dr. phil. (psihologija, pedagogika), z večletno izkušnjo na področju socialnega raziskovanja v okviru slovenske narodne skupnosti na Koroškem, avtor raziskav, znanstvenih in literarnih knjig ter dokumentarnega filma, **išče** 20-urno ali 30-urno ali 40-urno **zaposlitev** na področju raziskovanja, izobraževanja, svetovanja, dokumentacije ali podobnega opravila (prednost ima delovno mesto v Celovcu); ali pa **ustrezno delovno naročilo** na honorarni bazi.

Ponudbe na naslov:
Avtonomna delavnica,
Bratellacherstraße 8,
A-9020 Klagenfurt/Celovec.

Zgornja vas nad Kostanjami

Oglašamo se z žalostno novico: v hudi prometni nesreči je izgubil življenje Karel Kastelic-Sakoparnik iz Zgornje vasi. Poznali smo ga kot pridnega delavca. Po poklicu je bil mizar. Kot mlad fant je prišel na Kostanje; posvojil ga je Mihael Sakoparnik in je zanj skrbel ter mu pripomogel tudi do poklica.

V času druge svetovne vojne je Kori moral na fronto in potem prišel v rusko ujetništvo. Po vrnitvi se je vključil v domače življenje in v Slovenskem prosvetnem društvu Drabosnjak sodeloval kot godec v igri Miklova Zala. Tedaj je v vlogi Zale nastopala Amalija Kokot, ki je pozneje postala njegova žena. Z veliko truda in požrtvovalnostjo sta zgradila svoj dom, a sreča, da bi imela svoje otroke, jima ni bila naklonjena. Zato sta najprej posvojila dojenčka Bruna in pozneje še Maro. Obema sta nudila toplo družinsko zavetje in s tem tudi možnost za samostojno življenje.

Ko je Kori šel v zaslužen pokoj, je še vedno hodil na delo, posebno rad je pomagal sosedom pri zidavi in urejanju stanovanjskih prostorov. Toda usoda je kruto posegla v njegov življenjski večer; ko se je

Brošuro „Smrt in kaj potem? Življenje – odgovor iz duhovnosti“ lahko brezplačno naročite pod naslovom: Univerzalno življenje / Universelles Leben, Postfach 5643, D-8700 Würzburg.

MENJAVA DENARJA

Stanje v četrtek 23. julija 1987.

Za 100 dinarjev dobite	1.70 šil.
Za 100 dinarjev plačate	2.30 šil.
Za 100 lir dobite	0.945 šil.
Za 100 lir plačate	1.005 šil.
Za 100 mark dobite	693.85 šil.
Za 100 mark plačate	710.15 šil.

Ob 80-letnici Zarje: Poživitev stikov z Jezerskim

Najstarejši kontakti kulturnih društev Koroške in Slovenije so bili vzpostavljeni domala že pred 25 leti med KD Jezersko in SPD Zarja. Bili so vseskozi tako redni in plodni, da so gotovo prispevali tudi k formalnemu pobratenju občin Kranj in Železna Kapla leta 1984.

Vendar so se v zadnjem času medsebojna srečanja nekoliko zanemari- la, ker na Jezerskem ni dvorane za kulturni nastop (gradijo oz. sanirajo namreč kulturni dom), Kapelčani pa so kar precej obremenjeni na drugih področjih. A med ljudmi z obeh strani meje je slej ko prej mnogo pristrčnih poznanstev. Zadnjo soboto pa je Turistično društvo Jezersko povabilo skupine Zarje na družabno prireditve Planšarska noč, ki so jo pripravili ob jezeru. V uvodnem kulturnem delu večera so se poleg moškega in mešanega zbora predstavili še tam-

buraški zbor, folklorna skupina ter plesalci s Primskovega, domačini pa so pripravili prijeten prizor starega običaja vasovanja.

Ob zvokih ansambla, kramljanju, plesu, raznovrstnih planšarskih opravilih in pokušnji pristnih jedi je noč hitro minevala in za slovo smo vsi obljubljali, da se bomo kot pravi sosede srečevali čimbolj redno.

Zato bodo že kar to nedeljo prišli jezerski planšarji tudi na tradicionalno folklorno srečanje, ki bo v Železni Kapli.

M. T.

Narečje in identiteta

V Kirchbachu v zgornji zilijski dolini pripravljajo že šestič tako zvane Vaške dneve. Kar se je začelo pred leti kot neobvezna delavnica za pesniško ustvarjanje v narečju, je zdaj že naraslo na štirinajstnevno prireditev z obsežnim programom. Glavna tematika je še naprej literatura, napisana v narečju, ki pa so jo razširili pod gesli domovina – narečje – identiteta. Med številnimi strokovnjaki, ki bojo skupaj z obiskovalci Vaških dnevo razpravljali o tem vprašanju, bo tudi ravnatelj Slovenske gimnazije, dr.

Reginald Vospernik. V svojem predavanju bo dr. Vospernik govoril o problematiki narečja in identitete ob primeru (slovenske) manjšine.

Vaške dneve v Kirchbachu, ki bojo od 1. do 13. septembra 1987, prirejata Koroški center za izobraževanje odraslih (EBZ) in občina Kirchbach. Prireditelja sta poudarila, da naj bi Vaški dnevi v tej obliki bili protiutež k tendencam, ki skušajo zreducirati vaško življenje na golo folkloro in jodlanje.

Libuče

Nedavno je praznovala v družinskem krogu svojo 60-letnico **Greta Krajnc** iz Libuče. Jubilatka, ki izhaja iz znane Pukvoje družine iz Nonče vasi, je prenesla v Libuče iz domače vasi in hiše svoj ponos in zavest, da sta mogoča življenje in obstoj le tam, kjer korenine požejo globoko v zemlji. Vseh svojih 60 let se je po tem načelu doslej tudi ravnala. Zavedala se je svojega pokolenja, svojega jezika in svoje pripadnosti. Mnogo bere, hodi na slovenske prireditve – ob tem pa tudi črpa moč za obstoj. Greti Krajnc želimo ob njeni 60-letnici, da bi še

dolgo uživala svoj zaslužen oddih ter da bi tudi v bodoče tako hrabro in ponosno prenašala vse križe in težave. Številnim čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

Konec tedna sta tudi predsednik ZSO dipl. inž. Feliks Wieser in predsednik NSKS dr. Matevž Grilc čestitala predsedniku Kluba slovenskih občinskih odbornikov in pliberškemu mestnemu svetniku **Mirku Kumru** za njegovo 50-letnico, ki jo je pred nedavnim obhajal. To praznovanje pa so povezali tudi z najboljšimi željami njegovi ženi **Ančki Kumer**, ki je obhajala te dni svoj 49. rojstni dan. Tudi njima iskreno čestitamo.

Šmarjeta pri Pliberku

Matilda Schliesser, po domače Dobnikova mati, je pred 83 leti prišla v Šmarjeto pri Pliberku in bila tam ena najstarejših vaščank. Zdaj pa so zvonovi oznanili žalostno vest, da je Dobnikova mati za vedno odšla od nas. Sicer je že dalj časa bolehal in bila priklenjena na posteljo, toda kljub temu je bilo njeno slovo za vse nenadno in prehitro.

Vse svoje življenje je bila polna skrbi za obstoj domačije in družine. Posebno hudo je bilo med vojno, ko je moral njen mož Franc v vojsko. Sama je ostala s številno družino, in še bolj se je zarila v to skopo šmarješko zemljo, da ji je dajala vsakdanji kruh. Le pridnost, vztrajnost in močna volja so ji pomagali, da je vse to zdržala. Vzorno je skrbela, da je domačija napredovala in da se je Dobnikov rod ohranil do danes.

Le tja se je pokojna Dobnikova mati hotela zadnje čase vedno vrniti, ko je zaradi bolezni živela pri svoji hčerki v Pliberku. Ta njena želja pase je izpolnila šele zdaj, ko so njeno utrjeno truplo položili na tamkajšnjo njivo miru in počitka. Pogrebne obreda se je udeležilo veliko število prijateljev in sorodnikov, ki so ji tako izkazali spoštovanje in zahvalo ob odprtem grobu.

-ikej

PRIREREDITVE

Datum	Kraj	Prireditelj
Petek 24. 7. 20.30	Camping Breznik ob Zablatniškem jezeru	KOROŠKI VEČER Sodelujejo: Mešani pevski zbor SPD Danica, Trio Korotan s pevci SPD Danica Vokalni kvintet Šentlipsis
Nedelja 26. 7. 11.00	sv. Ana pri Koprivni	ŽEGNANJE PRI SV. ANI V KOPRIVNI Zbirališče: 9.00 gostilna Juena v Čepičah, prehod preko mejnega prehoda Holmec v Mežico in Črno do cerkve sv. Ane, kjer bo ob 11.00 maša. Ne pozabite potnega lista, Vodja bo Joško Igerc.
Nedelja 26. 7.	pred hotelom Obir	MEDNARODNO FOLKLORNO SREČANJE Slovensko prosvetno društvo Zarja
Ponedeljek 27. 7. 20.30	Gostilna Wrolich v Ločah	FOLKLORNI VEČER Nastopajo: Tamburaški ansambel Loče, Kvintet „Jepa“. Folklorna skupina iz Sel.
Petek 31. 6. 20.00	Tinje	NAJNOVEJŠA ZGODOVINA KOROŠKIH SLOVENCEV – Predava: dr. Teodor Domej, Slovenski znanstveni inštitut.
od 31. 7. do 9. 8.	naravno kegljišče na Obirskem	KEGLJANJE ZA TELE Alpski klub Obir
Nedelja 2. 8.		POHOD NA OBIR v spomin Hermanu Veliku in Valentinu Polanšku; Zbirališče vrh Obirja ob 11.00 Nazajgrede je piknik pri Marofu
Nedelja 2. 8. 20.00	Tinje	KONCERTNA URA – VIOLA IN KLAVIR Nastopata: Ivan Krstič (viola) in Andrej Feinig (klavir)
od 3. 8. do 8. 8.	Mladinski center na Rebrci	TEDEEN MLADINSKIH UMETNIKOV Prinesi s seboj: osebne potrebščine, delovno obleko, škarje, lepilo, vodne barvice in veliko dobre volje. Cena: 690 šil. za polni penzion. Stroški za material se posebej zaračunajo. Z vami bodo delali, risali, peli, plesali: Valentin Oman, Barbara Mosseneder, Tanja Zgonc, Saša Kump, Rožica Pušnik, Ilse Möller, Drago Drušković, Hermi Paulič, Anica Fugger. Prijave na naslov: Mladinski center Rebrca, 9133 Miklavčovo. Tel.: 04237/2142 ali na Kršćansko kulturno zvezo, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec (tel.: 04222/512528/23-24).
Sreda 5. 8. 20.00	Tinje	GLEDALIŠKA PREDSTAVA: KONTRABAS (Patrick Süskind) Igra: Hanspeter Carinth-Painschab. Produkcija: Carinth-Bergmann-Ensemble.
Sobota 8. 8. 20.00	v šotoru v Hodišah	POLETNA NOČ Sodelujejo: Ansambel Gorenjci iz Slovenije, Mešani pevski zbor Zvezda iz Hodiš, folklorna skupina
Petek 14. 8. 20.00	v šotoru pri Šoštarju v Globasnici	SREČANJE VRHUNSKIH ANSAMBLOV S KOROŠKE, ŠTAJERSKE IN SLOVENIJE Dobrodelni koncert; Sodelujejo: iz Štajerske Die lustigen Murtaler; iz Slovenije – Štirje Kovači, ansambel Vita Muženič, Marela, Gorenjci, Rendezvous; iz Koroške – Planinski sekstet, Energija, Rožanski fantje, Kerenika in učenci koroške deželne glasbene šole pod vodstvom učitelja Hanzija Ogrisa.

RAZSTAVE

	Mohorjeva knjigarna Celovec	RAZSTAVA FOTOGRAFIJ – Jošt Rotar
do 31. 7.	Galerija „BI“ v Posojilnici Bilčovs	RAZSTAVA DEL WALTERJA MISCHKULNIGA – JEKLENE PLOČEVINE Besedila Fabian Hafner.
Ponedeljek 27. 7. 20.00	Tinje	OTVORITEV RAZSTAVE DEL PROF. DR. JOAHIMA BREYERJA – oljne slike, risbe in monotipije
do 2. 8. po - pet. 10.00-17.00	Arkadni dvor Vetrinj	RAZSTAVA DEL PAOLO CERVI – slikar iz Trsta
od 17. 7. do 23. 8.	Galerija Rožek	POLETNA RAZSTAVA Oman, Gradischnig, Köller, Krawagna, Hoke. Od torka do nedelje od 15.00 do 19.00.
do 30. 9.	Moderna galerija Ljubljana	17. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE
sobota 25. 7.	Ljubljana	35. MEDNARODNI POLETNI FESTIVAL Duo kitar Margerita Castenion – Federico Banueles in Stefano Scodanibbio. Kontrabas/ Mehika. Sodobna mehiška glasba za kitaro in sodobna italijanska glasba za kontrabas. Youth Festival Orchestra, Hamburg (igrajo Mozarta, Berga in Beyerja).
sreda 29. 7.		

S Slovenskim vestnikom v Poreč!

Termin: od 9. do 11. oktobra 1987

Cena: 1.280 šilingov.

Spored:

- 9. oktober:** jutraj odhod z avtobusi v Poreč, opoldne prihod v Poreč, kosilo, prosto popoldne, večerja, zabavni večer z glasbo in plesom.
10. oktober: celodnevni izlet z ladjo, večerja, prosti večer
11. oktober: dopoldne nedeljska matineja, kosilo, povratek z avtobusi

Prijave: Uprava Slovenskega vestnika, 9020 Celovec, Tarviser StraBe 16, telefon 51 43 00/40, gospa Milka Kokot.

Izšla je „Die Brücke“ – štev. 2/1987

Sredi poletja – in v tej vročini – smo dobili v roke novo (2.) številko koroške kulturne revije „Die Brücke“. Marsikomu zdaj morda ni do branja, a prepričani smo, da je tistih, ki prav zdaj – v času počitnic – sežejo po branju, razmeroma veliko. Gotovo jih je mnogo tudi med turisti, kar reviji daje novo plast bralcev, zlasti takimi iz tujine.

Bralec nove številke „Die Brücke“ ima na voljo dovolj zanimivih prispevkov kot so sestavki o pojmu „domovina“ ter o ljudski kulturi in še čem. Glavni prispevki pa govorijo o minulem tekmovalstvu za Bachmanovo literarno nagrado, o glasbenem poletju ter sodobnem glasbenem ustvarjanju. Tako je skladatelj Bruno Strobl za osnovo svoje kompozicije vzel Handkejevo knjigo Das Gewicht der Welt, Dieter Kaufmann pa Aškerčevo pesem o mutcu osojskem.

Osrednji prispevek pa govori o

monumentalnem delu Valentina Omana, ki je notranjost na Plešivcu (Tanzenberg) opremil s freskami, kar je njegovo največje umetniško delo do slej. S tem se je umetnik uvrstil med tiste slikarje (Boeckel, Hoke), ki so v zadnjih desetletjih ustvarili tako velike umetniške kompozicije. Zato je tudi del reprodukcij revije sestavljen iz Omanovih fresk s Plešivca.

V prvi številki je urednik Gayer objavil Kokotove prevode Friedovih pesmi v slovenščino, tokrat pa ima bralec na razpolago nekaj prevodov Ferkovih pesmi v štiri jezike, medtem ko Hans Kitzmüller piše o štirijezični izdaji Ferkovih pesmi.

S tem je brez dvoma močno prisotna tudi slovenska umetnost in zato (pa ne samo zaradi tega) priporočamo, da bi revijo vzelo v roke kar največ bralcev, saj bodo ob njenemu branju spoznali bogato kulturno ustvarjalnost na Koroškem.

Oder mladje na prostem

kraja in časa dobre zamisli, saj so se igralci in tudi številni gledalci s tem izognili pripekajočemu soncu in obenem tudi zatohli dvorani. Jasno, da ima predstava na prostem svoj posebni čar in to ne samo zato, ker se je igralcem pridružil v vlogi nepreračunljivega statista igralec veter. Motilo je edine to, da so bili gledalci na isti višini z „odrom“ in da je tako marsikateri iz zadnjih vrst prezrl ta ali oni delček dogajanja.

Pred nedavnim smo poročali o uspeli predstavi Odra mladje „Kje, domovina, si?“ v Mladinskem domu v Celovcu. Pretekli petek je Oder mladje šel s tem „poskusom vzleta s krili Župančičeve Dume“ na podeželje. Na dvorišču farovža v Šentjakobu je bila ob pol deseti uri nočna predstava. Nedvomno sta bile izbor

Dvojezična dežela ob Dravi

Tudi letošnja prireditev „Dežela ob Dravi/Land an der Drau“ dobrolskega slovenskega prosvetnega društva Srce je dobro uspela. Pri tem je treba predvsem upoštevati dejstvo, da je še četrta ure pred začetkom koncerta deževalo, da pa se je kljub temu zbralo nadpovprečno veliko ljudi. Ob lepem vremenu bi jih bilo gotovo nad 500. Dobrolski prosvetasi so oblikovali ta koncert nekoliko drugače kot prejšnja leta, saj je nastopil poleg mešanega zbora letos tudi 35-članski otroški zbor SPD „Srce“. Tako so velik del koncertnega večera oblikovali dobrolski slovenski pevci sami, kar je tudi med gosti zelo pozitivno odjeknilo. Tretji faktor za uspeh te prireditve pa so bili res kvalitetni prispevki gostujočih zborov, tako okteta iz Suhe, MePZ Podjuna, Jauntal-dua ter mešanega pevskega zbora iz Grebinja. Prav dirigent zadnjeimenovane zbora Hans Mosser pa je v povečavi dal prireditvi tudi pravi značaj: Dežela ob Dravi je bila tudi po njegovi zaslugi izraz želje po skupnosti, mirnem in enakopravnem sožitju v deželi.

Prireditve, za katero so prevzeli pokroviteljstvo dobrolski župan Josef Pfeiffer, predsednika ZSO in NSKS, Feliks Wieser in Matevž Grilc, ter občinski odbornik EL-Dobrla vas Tine Wastl, se je nadaljevala še v dvorišču kulturnega doma, kjer je ob jedi in pijači zadonela marsikatera pesem. Tako je bila Dobrla vas vsaj za nekaj ur „uradno“ dvojezična občina. Kakor je povedal predsednik dobrolskega društva Andrej Sturm, hoče „Srce“ to leto ubrati pot nadaljevanja tudi naslednje leto. Za letošnji pa načrtujejo dobrolski prosvetasi še vsaj tri prireditve: 16. avgusta bo v samostanu nastopil Slovenski oktet, za september pripravljajo družabni večer za celo Podjuno (s plesom, srečolovom in še čem), oktobra pa bodo izvedli prireditev „Dober večer sosed/Guten Abend Nachbar“.

Za te prireditve želimo SPD „Srce“ iz Dobrle vasi veliko uspeha. Predsedniku društva, Andreju Sturm, pa hočemo tudi to pot izreči iskrene čestitke za njegovo 50-letnico. Še na mnoga leta!

Mešani pevski zbor SPD „Srce“ iz Dobrle vasi.

Starši: „Zagotovite obstoj Glasbene šole!“

Delegacija staršev pri osrednjih organizacij

„Glasbena šola na Koroškem že 9 let skrbi z vidnimi uspehi za kakovostno rast naše glasbene kulture. Naši mladini nudi izredno možnost glasbene in tudi jezikovne izobrazbe. Nam vsem, ki se zavedamo bogastva našega glasbenega izročila mora biti skupno vodilo, da se z vsemi močmi zavzemamo za razširitev dejavnosti Glasbene šole po celotnem dvojezičnem ozemlju.“

Nasprotno pa moramo z ogorčenjem ugotoviti, da se naj bi dejavnost Glasbene šole ukinila oziroma skrajšala.

Pozivamo osrednje organizacije Narodni svet koroških Slovencev, Zvezo slovenskih organizacij, Slovensko prosvetno zvezo ter Kršćansko kulturno zvežo, da v svoji odgovornosti za našo narodno skupnost, z vso močjo zagotovijo obstoj in ploden razvoj Glasbene šole na Koroškem.

Tako se je glasil eden izmed pozivov, ki so jih prejšnjo sredo predali ogorčeni starši in predstavniki Glasbene šole, predsednikom omenjenih organizacij, ki so se v Sekiri ob Vrbskem jezeru zbrali na celodnevem posvetu.

Predsednik Zveze slovenskih organizacij, Feliks Wieser, je ob tej priliki izrazil, da bodo podvzeli vse, da ne pride do ukinitve ali skrajšanja dejavnosti Glasbene šole. V istem smislu se je izrazil Matevž Grilc. Državni poslanec Karel Smolle, pa je zagoto-

vil, da bo problem zapostavljanja Glasbene šole spravljen v avstrijski parlament.

Starši ne razumejo, da deželna vlada ni pripravljena podpreti dejavnosti Glasbene šole. Razumljivo je, da s samoprispevki staršev, ki krijejo le 30% vseh izdatkov šole, pouka ni mogoče vzdrževati. Če se brani dežela prevzeti stroške za učitelje, „ker niso avstrijski državljani“, je še bolj nerazumljivo, zakaj do danes ni pripravljena prevzeti (po njeni logiki) vsaj stroške za vse učitelje, ki so

avstrijski državljani. S tem bi bile pokrite vsaj vse ure teoretičnega pouka.

Tako pa se je od leta do leta nabiral deficit. Sedanji odbor je z menicami moral že osebno jamčiti za manjkajočih 600.000 šilingov.

In odborniki so mnenja, da dokler niso pokriti stari stroški ni mogoče načrtovati naslednjega šolskega leta.

Počitnice bodo morale organizacije torej izkoristiti, da se vprašanje pozitivno reši. To je tudi vprašanje prioritete, pravijo odborniki.

Podpredsednik Glasbene šole, Joško Hudl, prebira zastopnikom osrednjih organizacij pisma in resolucije staršev iz vseh predelov Južne Koroške.

Novi glasbeni forum Vetrinj: Izjemni instrumentalni duo

Iz avstrijskega Gmunda in slovenske Ljubljane sta doma dva glasbena umetnika, ki sta preteklo nedeljo v samostanski cerkvi v Vetrinju s klavirjem in violončelom navduševala poslušalce. Že petnajst let sodelujeta Heinrich Schiff (violončelo) in Aci Bertonec (klavir) na koncertih po Evropi, skupaj sta izdala tudi že ploščo. V okviru novega glasbenega foruma Vetrinj (Neues Musikforum Viktring) sta izvajala dela Johanna Sebastian Bacha, Dimitrija Šostakoviča, Clauda Debussyja in drugih s tako virtuoznostjo, da je publika prekipevala od navdušenja.

Heinrich Schiff, ki igra na strdivarijevem čelu iz leta 1698, je

profesor na glasbeni visoki šoli v Kölnu, Aci Bertonec pa je profesor na glasbeni akademiji v Ljubljani. Kako dobro se ujemata ta dva sročena umetnika, sta ob zaključku koncerta podčrtala z igrivim izvajanjem valčka, ki sta ga skupno zaigrala na enem klavirju.

Aci Bertonec sodeluje do 2. avgusta pri glasbenih tečajih v Vetrinju in bo v samostanski cerkvi nastopil še prihodnji torek (28. 7., 20.00) skupaj z violinistom Andreasom Reinerjem. V četrtek, 30. 7., 20.00 igrajo komorno glasbo še Miloš Mlejnik (violončelo), Darko Brlek (klavir) in Erwin Kropfisch (klavir). Glasbeni forum bodo zaključili v nedeljo 2. 8. s koncertom udeležencev instrumentalnih tečajev.

Heinrich Schiff (spredaj) in Aci Bertonec

Letno poročilo slovenske gimnazije 1986-87

Letno poročilo Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu stoji v znamenju 30-letnice naše srednje šole. Glasilo je izdalo ravnateljstvo, stroške za tisk pa je pokrillo Združenje staršev. Poročilo je jubileju primerno opremljeno, tako da že naslovna stran dokumentira tridesetletni obstoj, to razkriva tudi večbarvni tisk in tudi večji obseg revije.

Pozdrav ob 30-letnem jubileju je napisala zvezna ministrica za pouk, umetnost in šport dr. Hilde Hawlicek. Slednja je med drugim zapisala: „Ustanovitve šole je na eni strani povezana s podpisom avstrijske državne pogodbe, na drugi strani pa je tudi izraz kulturnega in vzgojnopolitičnega mišljenja v vprašanih narodnostnih skupnostih, ki meri na smotno sodelovanje med na Koroškem živečimi narodnostnimi skupnostima z ozirom na ohranitev samostojne kulturne tradicije. Nad vse uspešen razvoj, ki ga je doživela slovenska gimnazija v preteklih tridesetih letih, je v prvi vrsti rezultat odličnega pedagoškega dela učiteljev, ki tam učijo, vrhu tega pa je to tudi dokaz za izobrazbeno voljo slovenske narodne skupnosti. Ne nazadnje dokazujejo številni absolventi te šole, da ustvarja dvojezično šolstvo – kljub marsikaterim obremenitvam, problemom in željam po izboljšanju – dobre

podlage za obisk nadaljevalnih šol.“

Kot običajno, je bralcu na voljo najprej predstavitev profsorskega zbora v šolskem letu 1986/87, razporeditev njihovih delovnih področij, skratka za kateri predmet in drugo dejavnost je kdo izmed njih odgovarjal. Dejavnost šole oz. profesorjev je razvidna tudi iz objavljene korenike. V poročilu so zabeleženi tudi obiski šolskih nadzornikov in koliko učencev je s strani pristojnega ministrstva prejelo študijsko podpo-

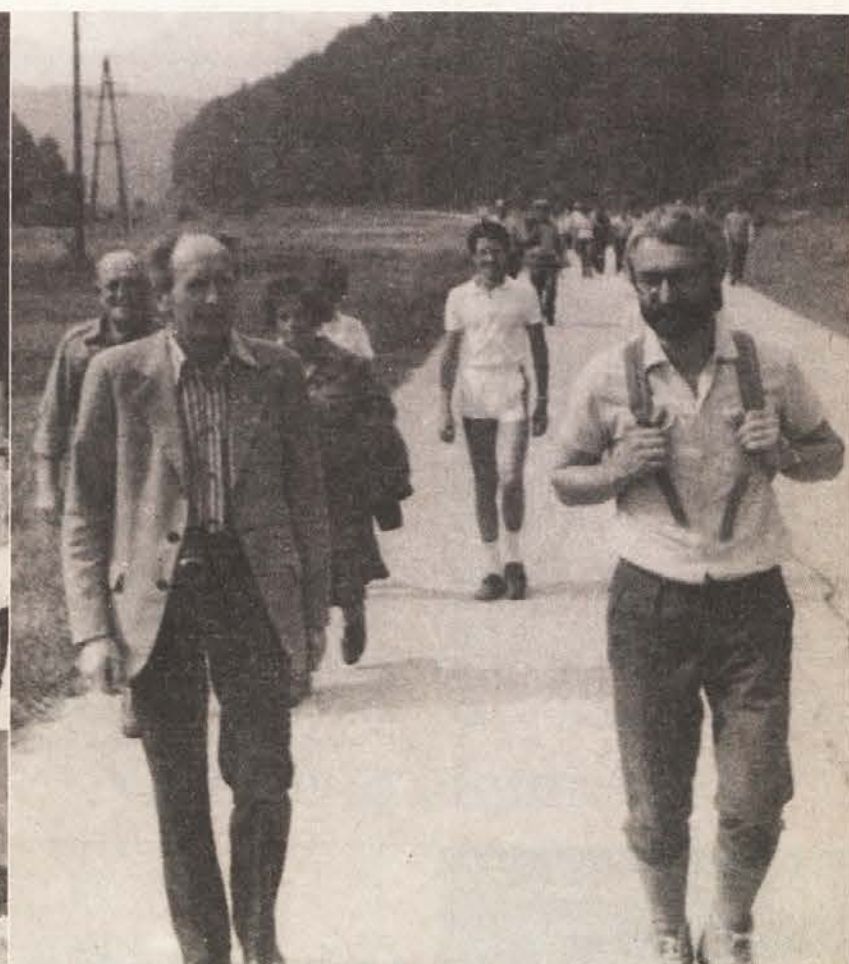
ro. Pregled razredov in naslovov slovenskih in nemških šolskih nalog ter pregled predmetov iz katerih so maturirali letošnji osmošolci, je nujen informan o tem, kako je potekalo življenje na Zvezni gimnaziji za Slovence v minulem šolskem letu. Zanimiva je tudi preglednica razredov in učencev za dobo od 1957/58 do letos, torej vseh trideset let, k temu pride še podatek, kje med šolskim letom dijaki stanujejo in katerim poklicem pripadajo njihovi starši.

Kot vsako leto, je tudi tokrat objavljen spored letošnje šolske akademije, govor ravnatelja ob njenem jubileju šole. V ostalih prispevkih, ki so jih napisali profesorji, dijaki, bivši maturantje, strokovni nadzornik in drugi, gre za dopolnilo statističnih podatkov, saj v objavljenih člankih gre za dogajanje na šoli in tesne vezi med dijaki in profesorji oz. vzgojitelji v dijaškem domu. Nekateri avtorji pišejo tudi o raznih perečih vprašanjih, pa tudi o svojih kolegih, ki so postali višji študijski svetniki, ali pa so sicer beležili izredne uspehe za šolo in zase.

Načrt za ovitek je izdelal gl. š. uč. Franc Krištof, vse tabele in sezname je pripravil višji štud. svetnik Franc David, medtem ko je tisk letnega poročila imel na skrbi mag. Lojze Dolinar.

Velika udeležba na 8. pohodu po poteh Domnove čete

„Danes, ko smo že osmič hodili po poteh Domnove čete in se zbrali tukaj na vrh Komlja, je naša velika dolžnost in obljuba, da počastimo padle partizane ter se spomnimo vseh tistih, ki so trpeli pod bičem fašizma, vseh domačinov, kakor vseh tistih, ki so neglede na strah in tveganje z herojskim dejanjem pripomogli k temu, da danes kljub raznim poskusom ponovnega zatiranja, živimo svobodno in zmerno v lepši jutri.“

Ob dnevu vstaje slovenskega ljudstva smo se zbrali tu na tem koščku slovenske zemlje Slovenci demokrati iz Zilje, Roža, Podjune, iz Mežiške, Dravske in Mislinjske doline ter iz celjske in gorenjske regije, iz Ljubljane, Gorice in Dolenjske, skratka iz celotnega slovenskega naselitvenega ozemlja. To je mogočna manifestacija naše trdne življenjske volje, demokratičnosti in nacionalne zavesti. Poleg tega pa nam segajo v roke vsi tisti, ki čutijo z nami. Nikoli ne smemo pozabiti na naša načela bitke, ki imajo svoj pomen tudi danes, namreč upravičena borba zatiranih, borba za tovarštvo in poštenost med nami in do naroda soseda.“

Tako je med drugim v svojih pozdravnih besedah dejal glavni organizator pohoda po poteh Domnove čete, Lipej Kolenik, potem ko se je blizu osemsto udeležencev pohoda zbralo ob spomeniku padlim borcev na vrhu Komlja. Tovarš Kolenik je med udeleženci pozdravil tudi konzula SFRJ v Celovcu tov. Miško, predsednika ZSO dipl. inž. Wieserja, edinega preživelega borca Domnove čete tov. Bojanoviča, občinskega odbornika EL Pliberk ter predstavnike borčevskih organizacij iz Slovenije.

Pravo tovariško vzdušje je vladalo že pri Apovniku v Borovju, kjer so se v jutranjih urah zbirali udeleženci pohoda, ki so prihajali z vseh smeri. Med njimi so bili tudi pevci in godci, ki so skrbeli za dobro razpoloženje. Kmalu po napovedanem času je krelina kolona pohodnikov (posnetek zgoraj desno) v smer komeljskih pobočij. Med potjo je tekla beseda o junaštvu padlih borcev, o krutosti fašističnega terorja in seveda tudi o problemih današnjega časa, vladala pa je tudi razigranost mladih udeležencev. Gostoljubnost domačinov,

ki so pohodnike tudi tokrat sprejeli z domačimi jestvinami in pijačo, je udeležence spodbujala, da so pogumno nadaljevali pot proti vrhu Komlja. V opoldanskih urah so se ob spomeniku Domnove čete že zbirali prvi pohodniki, ki so najprej premagali strmo pot. Zbrana množica je v duhu pravega partizanskega tovarštva čakala na spored spominske svečanosti. Godba na pihala iz Šmihela (slika levo zgoraj), MPZ Foltej Hartman, harmonikaši z Raven na Koroškem, pevska zbor iz Vojnika in iz Mislinje, recitatorji in govorniki so oblikovali spored, posvečen spominu padlih partizanov, ki so jih predstavniki političnih in borčevskih organizacij počastili s polaganjem vencev (slika v sredini desno).

Slavnostni govornik svečanosti je bil predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dipl. inž. Feliks Wieser, ki se je spomnil padlih junakov, sicer pa zavzel stališče k trenutni narodno politični situaciji. Afera „Waldheim“, je predsednik menil, je pokazala, da Avstrija ni otok blaženih, ampak da ima mnogo opravka s preteklostjo, zlasti tisto zadnje vojne, ki jo še ni premagala in jo prav v povezavi z imenom zveznega predsednika še posebej bremeni, ko se pri nas spet pojavlja antisemitizem in želje po

vrnitvi včerajšnjih časov. Wieser je povedal, da smo koroški Slovenci solidarni z vsemi Židi in tistimi, ki so padli v borbi za svobodo.

Predsednik ZSO pa je pozval predstavnike obeh vladajočih

novitev slovenske trgovske akademije, otroških vrtcev, zlasti pa rešitve problema glasbene šole.

Feliks Wieser je v svojem govoru omenil tudi finančne težave okoli boroveljske Posojilnice, ki je pre-

strank, SPÖ in ÖVP, naj nastopita zoper žaljivo izjavo predsednika svobodnjaške stranke Haiderja, ki je predstavnike koroških slovenskih organizacij imenoval „metalce bomb“. Nadalje je predsednik dejal, da se bodo na jesenskih pogovorih z vlado odločno zavzemali za rešitev šolskega vprašanja, za usta-

tresla vse slovensko združništvo in pozval odgovorne, naj odstopijo in svoja mesta prepustijo tistim, ki bodo stvari vzeli v roke z vso odgovornostjo.

Po zaključku svečanosti ob spomeniku, je pri komeljski ljudski šoli bilo tovariško srečanje. Donela je slovenska pesem, tekle besede navdušenja nad uspelim pohodom. Ob koncu vesele družabnosti so vsi udeleženci izrazili prepričanje, da se bodo tudi prihodnje leto spet srečali na pohodu na Komelj.

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem pohodnikom, sodelujočim pri organizaciji pohoda in pri spominski svečanosti, ob spomeniku na Komlju ter vsem, ki so gmotno doprinesli, da je bil tudi letošnji 8. spominski pohod uspešen in tako bil izraz mogočne manifestacije naše življenjske volje.

Naša posebna zahvala velja kmetijam na pobočjih Komlja, ki so pohodnike pogostile, podobno kot takrat, ko so naši partizani v težkih časih bili deležni njihove naklonjenosti.

Pripravljalni odbor
za organizacijo pohoda

Bo Šentjakob postal novi gospodarski center med Brnco in Borovljami?

Javna razprava o ustanovitvi tovarne s produkcijo zavornih oblog v šentjakobski občini se nadaljuje. Nastopila sta dva nova vidika: tudi podjetje IMP-Metal bo proizvajalo zavorne obloge; domači delavci in občinske strukture se zdaj močno zavzemajo za nastanitev novega podjetja. „Premrov & Co.“.

Skoraj 20 let Robičeva poslopje pri Šentpetru ni izkoriščeno.

Robičeva zgradba (glej sliko!) že od leta 1968 stoji prazna ob zvezni cesti med Šentpetrom in Gorinčami. Leta 1984 jo je kupil mladi podjetnik Franc Premrov z Dunaja z namenom, da bi v šentjakobski občini odprl tovarno zavornih oblog.

Zapreke pri etabliranju novega podjetja

Firma Premrov & Co. je potem, ko je dobila od občine zagotovljeno gradbeno dovoljenje, investirala v poslopje in zemljišče 3 milijone šilingov. Pač pa potem tega dovoljenja zaradi neke formalne napake pri prenamembi zemljišča le ni bilo: adaptacija poslopja je bila s tem onemogočena. Medtem, ko so ponovniki za novo podjetje skupaj z občino skušali formalne težave čimprej premestiti, pa se je v šentjakobškem okolju pojavila iniciativa občanov, ki je nasprotovala načrtovanemu podjetju zaradi tega, ker naj bi proizvajali tam azbestne obloge (azbest je zdravju škodljiva industrijska snov). Javna razpravljanja in pobiranje podpisov sta imela za posledico neobjektivna poročila v nekaterih koroških medijih. Odklonilna drža nekaterih občanov je dana tudi še zdaj, čeprav je podjetje sklenilo, da bo proizvedlo zavorne obloge ne na osnovi azbesta, temveč drugih, neškodljivi-

vih snovi. Taka produkcija nikakor ne more bremeniti okolja – to so potrdile tudi študije in ocene ljubljanske univerze, tehničnega inštituta v Milanu in ministrstva za zdravje in varstvo okolja. Iniciativa občanov gradnji tovarne kljub temu še naprej nasprotuje, čeprav pomisleki glede bremen za okolje zdaj odpadejo; iz argumentacije je moč sklepati, da ponovniki iniciative nasprotujejo sploh vsaki vrsti naseljevanja industrije v Šentjakobu.

Gospodarski bonus za občino

To je povabilo na plan tudi druge občane, ki so mnenja, da bi bilo zgrešeno zamuditi priložnost za naselitev novega podjetja v Šentjakobu. Kajti novo podjetje bi lahko nudilo delo 15 do 20 ljudem, in to je za šentjakobsko občino že kar nekaj, saj je znano, da se približno 90 odstotkov delovnega prebivalstva vozi na delo izven občine in da tudi za mladino v občini skorajda ni nobenih poklicno-izobraževalnih ali zaposlitvenih perspektiv. Značilno za težavne gospodarske razmere v občini je, da je zaradi odlašanja pri tovarniškem projektu firme Premrov & Co. prišlo v težave tudi domače gradbeniško podjetje in z njim tudi mnogi tam zaposleni delavci. Trenutno pobirajo podpise za ustrezno prenamembo zemljišča in gradbeno dovoljenje za tovarno

kar tri različne skupine občanov, in to z uspehom, kakor je bilo slišati v Šentjakobu.

Kako bo odločila občina?

Občinski svet bo torej kmalu imel nalogo, odločiti o tej zadevi. Iniciativa občanov, ki je projektu nasprotovala, je zbrala okoli šeststo podpisov. Podpisne akcije za gradnjo tovarne so še v teku. Obstajajo pa tudi priporočila in izjave raznih institucij, ministrstva za zdravstvo in okolje ter sindikalnih zastopnikov. Upoštevati bo treba pri tem tudi celotno gospodarsko situacijo občine Šentjakob in potrebe delovnega prebivalstva (Šentjakob je glede povprečnega zaslužka na občana uvrščen med vsemi koroškimi občinami na 94. mesto...). Šentjakobski župan dir. Grebl se je napram Slovenskemu vestniku izrazil načelno odprtega za projekt: Občina da bo upoštevala tako podpisne akcije proti, kakor tudi tiste za naselitev novega podjetja, toda v prvi vrsti bodo odločilne strokovne ocene...

Tu pa je videti, da so le-te toliko ugodne, da ima medtem neko drugo šentjakobsko podjetje – IMP-Metal na Talah – že dovoljenje za produkcijo podobnih zavornih oblog; tam bo produkcija že kmalu stekla.

I. Sch.

RADIO-TELEVIZIJA

TV AVSTRIJA 1

Petek, 24. 7.: 9.30 Latinščina – 10.00 Angleščina – 10.30 „Brezmadežni“ gospodje, film – 12.00 Notranjepolitični report – 14.20 Počitniški spored – 16.30 Oddaja za najmlajše – 17.05 Risanka – 17.30 Ana, Ciro in drugi – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Šport – 20.15 Derrick – 21.15 Pogledj in ugani – 21.25 Zgodbe iz Hessena – 22.10 Mojstrska dela.

Sobota, 25. 7.: 9.05 Latinščina – 9.35 Angleščina – 10.05 Latinščina – 10.35 Štirideset milijonov dolarjev, film – 12.00 Nočni studio – 14.20 Bliskavica na Dachsteinu – 16.00 Ostržek – 16.25 Široi sveta – 17.05 Jack Holborn, serija – 18.00 Tedenski pregled sporeda – 18.25 Nastopajo artisti – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Šport – 20.15 Večer s Haraldom Juhnkejem – 22.50 Popevkarji podpirajo brezposelne (rock-koncert).

Nedelja, 26. 7.: 16.20 Fraggles, oddaja z lutkami – 17.30 Helmi, prometna vzgoja za otroke – 17.40 Klub seniorjev – 18.25 Pogledj in ugani – 18.30 Mi, družinska oddaja – 18.50 Loto, zbiranje – 19.00 Slike iz Avstrije – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Stegerjeva zadnja možnost, film – 21.50 Karl Dönch – portret – 22.50 Sedem dni športa – 23.40 Mednarodni jazz – Fatty George in njegova Chicago Jazz Band.

Ponedeljek, 27. 7.: 9.30 Kulinarčne novosti iz Avstrije – 10.00 Angleščina – 10.30 Caharija, musical – 12.00 Luknja v nebu – 14.20 Počitniški spored – 16.30 Oddaja za najmlajše – 17.05 V svetu divjih živali – 17.30 Otok Falcon, serija – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Šport – 20.15 Zunanjepolitični report – 21.08 Pogledj in ugani – 21.15 Dallas – 22.00 Shogun (3) – 23.30 Galerija.

Torek, 28. 7.: 9.30 Angleščina – 10.00 Latinščina – 14.20 Počitniški spored – 16.30 Oddaja za najmlajše – 17.05 Čebelica Maja – 17.30 Oddaja z miško – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Šport – 20.15 Zunanjepolitični report – 21.08 Pogledj in ugani – 21.15 Dallas – 22.00 Shogun (3) – 23.30 Galerija.

Sreda, 29. 7.: 9.30 Angleščina – 10.00 Latinščina – 10.30 Naša mala farma – 11.15 Adam – Evin sin? – 12.15 Zunanjepolitični report – 14.20 Počitniški spored – 16.30 Lutkovna predstava – 17.05 Risanka – 17.30 Obalni piloti, serija – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Šport – 20.15 Srd angelov, 1. del – 21.45 Pravi Dunajčan ne pogine – „Obisk“ – 22.30 Krokodil in njegov hipopotamus.

Četrtek, 30. 7.: 9.30 Dežela in ljudje – 10.00

Angleščina – 10.30 Pod vročim nebom, nemški film – 12.00 Potujoče veje – „stahovi“ v svetu žuželk – 12.15 Klub seniorjev – 14.20 Počitniški spored – 16.30 Oddaja za najmlajše – 17.05 Tao Tao, risanka – 17.30 Črni konj – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Šport – 20.15 Cirkus jutrišnjih dni – 21.15 Humor je napovedan – 21.50 Z Akselom na turneji, film – 23.20 FBI, serija.

TV AVSTRIJA 2

Petek, 24. 7.: 16.20 Luč pravičnih – 17.15 Venecuela – 18.00 Ta teden se je zgodilo – 18.30 Kobra, prevzemite – 19.15 Tedaj – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Novo v znanosti – 20.15 Skrivnost ladje Titanic – 21.05 Novo v kinu – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne novice – 21.45 Šport – 22.15 Zli duh otoka, film – 23.50 Magnum.

Sobota, 25. 7.: 14.45 Tedenski pregled sporeda – 15.10 Glasba z gradov in parkov – 16.00 Južnoštajerska vinska cesta – 16.45 Drombusevi – 18.25 Nogomet – 19.00 Za ljubitelje filma – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Novo v znanosti – 20.15 Privatni detektiv Joe Dancer: Trd oreh – 21.45 Tedaj – 21.50 Šport – 22.25 Sodnik, ki so ga klicali šerif.

Nedelja, 26. 7.: 9.05 Tom in Jerry – 11.00 Otvoritev salzburškega festivala – 13.00 Športni popoldan – 16.55 Narodna glasba iz Avstrije – 17.40 Binkoštni festival na gori Isel – 18.25 Pogledj in ugani – 18.30 Brez nagobčnika – 19.25 Tedaj – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Dolina punčk, film – 22.25 Hotel, serija – 23.10 Kraj zločina.

Ponedeljek, 27. 7.: 17.30 Kemija – 18.00 Lindenstraße – 18.30 Kobra, prevzemite – 19.15 Tedaj – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Novo v znanosti – 20.15 Podoželjski zdravnik – 21.08 Mojstri kuhajo – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne novice – 21.45 Šiling, gospodarski magacin – 22.05 Pod stopnicami, film – 23.40 FBI, serija.

Torek, 28. 7.: 16.45 Evropski narodni parki – 18.00 Vroči oblaki, mrzli polivi – 18.30 Kobra, prevzemite – 19.15 Tedaj – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Novo v znanosti – 20.15 Doneča Avstrija – 21.08 Pogledj in ugani – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne novice – 21.45 Nočni studio – 22.45 Terra X – pozabljeni kulture Južne Amerike – 23.30 Magnum, serija.

Sreda, 29. 7.: 17.00 Graditi, stanovati, živeti – 17.30 Dežela in ljudje – 18.00 Bill Cosbyjeva družinska drhal – 18.30 Kobra, prevzemite – 19.15 Tedaj – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Novo v znanosti – 20.15 Notranjepolitični report – poročila in ozadja – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne novice – 21.50 1-2-X (nogomet in toto) – 22.20 Klub 2.

Četrtek, 30. 7.: 17.30 Doživetje tišine – Na severu Amerike – 18.00 Kulinarčne novosti iz Avstrije – 18.30 Kobra, prevzemite – 19.15 Tedaj – 19.30 Čas v sliki – 20.03 Novo v znanosti – 20.15 Notranjepolitični report – poročila in ozadja – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne novice – 21.50 1-2-X (nogomet in toto) – 22.20 Klub 2.

SLOVENSKE ODDAJE AVSTRIJSKEGA RADIA

Vsak dan od 18.10 – 19.00

Petek, 24. 7.: Hišna in ledinska imena: Izlet v Kanalsko dolino – Iz Žabnic na Višarje (dr. A. Feinig)
Sobota, 25. 7.: Duhovni nagovor (mag. Mirko Isop)
Voščila (Danica Urschitz)
Nedelja, 26. 7.: Jožko Kovačič – S'm zaljubljen bil – 33 priredb koroških pesmi
Ponedeljek, 27. 7.: Ribiči v Podjuni –

LJUBLJANA

TV

Petek, 24. 7.: 18.20 – 0.00 Teletekst – 18.35 Poročila – 18.40 Dolga bela sled – 19.10 Risanka – 19.24 Iz TV programov – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 G. Bertolazzi: Lulu, 4. del italijanske nadaljevanke – 21.05 Zgodovina izumov: izumi neznanega, dokumentarna serija – 22.00 Pop delavnica, 1. del – 22.30 Dnevnik – 22.45 Poletna noč: Lepi Serge, francoski (ČB) film iz Cikla Claudia Chabrola.

Sobota, 25. 7.: 16.05 – 0.00 Teletekst – 16.20 Poročila – 16.25 Znak, ponovitev 3. dela – 16.55 Pirat Črnobradec, angleški film – 18.35 Španska državljanska vojna, 8. del dokumentarne serije – 19.00 Knjiga – 19.10 Risanka – 19.24 Iz TV programov – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 19.50 Zrcalo tedna – 20.15 Tarzan – opičji človek, ameriški film – 22.50 Dnevnik – 22.15 Poletna noč.

Nedelja, 26. 7.: 9.45 – 13.05 in 15.30 – 23.30 Teletekst – 10.00 Poročila – 10.05 Živ žav – 10.55 Dolga bela sled – 11.25 Domači ansambel Borisa in Mateja Kovačiča, ponovitev – 12.00 Kmetijska oddaja – 13.00 Poročila – 15.45 Poročila – 15.50 Paganini, 4. del svetjsko-bolgarske nadaljevanke – 17.10 Nenačadna ljubezen Marthe Ivers, ameriški film – 19.00 Kino – 19.10 Risanka – 19.24 Iz TV programov – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 V. Radovanovič: Tudi to je sreča, 1. del nadaljevanke TV Beograd – 20.55 Poletna noč, Zdravo.

Ponedeljek, 27. 7.: 18.10 – 0.00 Teletekst – 18.25 Poročila – 18.30 Radovedni tačker: Kuharnica – 18.50 Pamet je boljše kot žamet – 18.55 Sedem stopnic do glasbe: Jure Kvak Kvak – 19.10 Risanka – 19.24 Iz TV-programov – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 C. Duck – M. Thomas: Čigav otrok, 4. del avstralske nadaljevanke – 21.00 Omizje: industrijsko oblikovanje in konkurenčnost – 22.45 Dnevnik – 23.00 Poletna noč.

Torek, 28. 7.: 18.20 – 0.00 Teletekst – 18.35 Poročila – 18.40 Znak, 4. del otroške serije TV Sarajevo – 19.10 Risanka – 19.24 Iz TV-programov – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 M. Lazič: Zgodbe s konca hodnika, drama TV Beograd – 21.10 Integrali – 21.50 Dnevnik – 22.05 Poletna noč.

Sreda, 29. 7.: 18.25 – 0.00 Teletekst – 18.40 Poročila – 18.45 Pravljice iz lutkarskega vozička: o študentu, krčmarici in sodniku – 19.10 Risanka – 19.24 Iz TV-programov – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Film tedna: Božanski dnevi, ameriški film – 21.30 Propagandna oddaja – 21.35 Po sledah napredka – 22.15 Dnevnik – 22.30 Poletna noč.

Četrtek, 30. 7.: 18.15 – 0.00 Teletekst – 18.30 Poročila – 18.35 Z barko po piranskem zalivu, oddaja za otroke – 18.55 Fičfirič, otroške pesmi – 19.10 Risanka – 19.24 Iz TV-programov – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Melodije morja in sonca, zabavnoglasbena oddaja – 21.00 Maupassantove novele, 3. del francoske nanizanke – 22.00 Dokumentarne iveri: Kriza – 22.15 Dnevnik – 22.30 Poletna noč.

OGLEJTE SITA TEDEN

TV 2, nedelja, 26. julij, 20.15

Dolina punčk

Tri mlade ženske hočejo postati filmske zvezde. Doživijo pa svet holivudskih in brodivjskih zvezd, ki jih stre. Kajti za fasado se odigrava neusmiljen boj za takoimenovano mesto na soncu. Ženske zato zbežijo v navidezni raj „punčk“ – tistih rdečih, rumenih in zelenih pilul, ki omogočajo spanje, pozabljanje, ki človeka „zbuja“ ali pomirjujejo... To pa je tudi začetek nezaustavljive pogube. Režiser Mark Robson je film posnel po romanu Jacqueline Susannove, ki vpleta v pripoved tudi več avtobiografskih dogodivljajev.

TV Ljubljana, sreda, 29. julij, 20.00

Film tedna: Božanski dnevi

Že s svojim drugim celovečernim filmom Božanski dnevi, je Terrence Malick zadel v črno. Film je bil sicer mnogo bolj ugodno sprejet v Evropi kot v Ameriki, kar postaja že značilno za domala vse izpovedno ambicioznejše filme, ki ne morejo računati na ameriško množično filmsko občinstvo. Terrence Malick je odrasčal v Texasu in Oklahomi, najprej je študiral filozofijo in je bil med drugim novinar Lifea in Newsweeka, za Newyorker je poročal o smrti Che Guevara in o procesu proti Regiseu Debreteu iz Bolivije. Zgodbo filma Božanski dnevi je črpal iz mladostne izkušnje, iz časov odrasčanja v Texasu, kjer se je spoznaval s farmerskim življenjem in z njim povezanim najemniškim delom.

TV Ljubljana, torek, 28. julij, 21.10

Integrali

Jugoslovanski film po Pulju je tema prvega prispevka, ki ga je pripravila Majda Knap, orisal pa bo žalostno podobo yu-filma, ki je letos zmoget le 18 del. Zdi se, da so že znane težave s financiranjem, medrepubliškimi sodelovanjem, kvaliteto in uvozom materiala, prav letos najhujše, Pulj pa je bil priložnost, da se o vsem več spregovori. Darja Korez je tokrat obiskala poletno šolo kitare v Titovem Velenju, ki jo je vodil Tomaž Lorenc, Sandi Čolnik pa se je pogovarjal z Andrejem Tišmo o mailartu ali poštni umetnosti. Andrej Zdravič je mladi slovenski filmski režiser, ki živi in dela v ZDA. Z odlomki iz njegovih ameriških filmov ga bo predstavila Majda Širca.

Slovenska študijska knjižnica

„Leksikoni Cankarjeve založbe“

Družboslovje; 2. ddp. izd. – 327 str.
Glasba; 308 str.; ilustr.
Likovna umetnost; 291 str.; ilustr.
Matematika; 227 str.; ilustr.
Medicina; 268 str.; ilustr.
Morala in etika; 520 str.
Okolje; 275 str.; ilustr.

Spolnost; 287 str.; ilustr.
Svetovna književnost; 493 str.

SSK ima svoje prostore v Mladinskem domu, Mikschallee 4. Knjižnica dobiva od leta 1974-75 ves obvezni izvod SR Slovenije. Poleg tega zbiramo tudi tako imenovane avstrijsko slovenske. Knjige so zelo različne vsebine in so namenjene vsem starostnim stopnjam in poklicnim skupinam. Prav gotovo bodo tudi VAS nekatere zanimala.

Knjižnica posluje: v ponedeljek in torek od 10. do 18. ure v sredo, četrtek in petek od 8. do 16. ure

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA

Slovenski VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza Slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straža 16.

Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straža 16
(0 42 22) 51 43 00-30/31/32/33/34
Teleks 42 20 86 sndk a

Glavni urednik: Ivan P. Lukan;
uredniki: Andrej Kokot, Vinko Wieser,
Andrej Mohar.

Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

Zastopstvo za Jugoslavijo:
ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171
61000 Ljubljana.

Univerziada '87 se je končala: Na svidenje v Sao Paulu 1989

„Hvala Zagrebu, hvala Hrvaški, hvala Jugoslaviji!“ – s temi besedami je predsednik FISU (mednarodne študentske športne organizacije) dr. Primo Nebiolo uradno zaključil letošnjo univerziado v Zagrebu. Na velikem semaforju se je nato pojavil napis: Na svidenje v Sao Paulu, kjer bodo čez dve leti 15. svetovne študentske športne igre.

Predletji so zaprtje univerziade povezali s koncem atletskih tekmovalcev. Takoj po razglasitvi zmagovalcev moške štafete 4x400 m so zadonele fanfare univerziade ter jugoslovanska himna. Sledil je slovesen mimohod zastav. Na igrah je sodelovalo rekordno število športnikov in trenerjev – 5.345 iz 128 držav, ki so jih gledalci na maksimirskem stadionu v Zagrebu tudi ob zaključku burno pozdravili. „Prišli ste z Vzhoda, z Zahoda, s Severa in z Juga, tem pojmom ločevanja ste dali smisel povezanosti in sožitja“, jih je nagovoril Josip Vrhovec, predsednik organizacijskega komiteja. „Univerziada je

bila za nas velik izziv, pokazala nam je, kaj zmoremo, odkrila naše zmožnosti in okrepila samozaupanje. Srečno pot, in pridite spet k nam!“ je končal Vrhovec.

K športnemu izidu: največ zlatih medalj je osvojila reprezentanca Združenih držav Amerike (vsega 26 zlatih, 19 srebrnih, 25 bronastih) in tako je na tej lestvici predvsem zaradi izvrstnih dosežkov v lahki atletiki prekosila zastopnike Sovjetske zveze. Le ti pa so v skupnem seštevku osvojenih medalj zdaleč prednjačili, saj so vsega osvojili kar 78 kolajn (25 zlatih, 33 srebrnih, 20 bronastih). Odlično odrezala je tudi reprezentanca Jugoslavije, ki se je uvrstila na izvrstnem šestem mestu za ZDA, SZ, Romunijo, Italijo in Kitajsko. Jugoslovani so osvojili 7 zlatih, 7 srebrnih ter 6 bronastih kolajn. Avstrijski športniki na teh študentskih športnih igrah niso dosegli nobenega odličja, pač pa so tretje mesto dvakrat le tesno zgrešili.

Nogometna tekma za avstrijski pokal:

Slovenski atletski klub – Pliberk

v soboto, 25. julija 1987
ob 17.15 uri na igrišču v
Trnvi vasi

V odmoru igre bodo
izmed vseh vstopnic izžrebali
športno kolo z 10 prestavi.

Po tekmi pa vsi na premiero Miklove Zale '87 v Svatne!

Le kaj bo s celovško Austrijo?

Edini koroški zastopnik v prvi avstrijski nogometni diviziji, Austria Celovec, se je v prestopnem roku skušala ojačiti, saj si je kot sezonski cilj zastavila mesto med prvimi osmimi na lestvici. Dolgo časa so se zastopniki Austrije pogajali – kakor smo obširno poročali – tudi z igralcema SAKja Marjanom Velikom in Mariom Pihornerjem. Toda oba omenjena nogometaša sta ostala pri SAKju. Zato pa je celovška Austria pridobila močnega napadalca Jožeta Prelogarja (na sliki v sredini), ki je lani igral še za prvaka slovenske lige, Olimpijo iz Ljubljane. Prav ta Jože Prelogar je v pripravljanih tekmah dobro zaigral – tako tudi na tekmi z zmagovalcem pokalnega tekmovanja Jugoslavije, Hajdukom iz Splita, katero so Celovčani le tesno zgubili z 0:1. Ce-

lovški Austriji je uspelo obdržati v svojih vrstah tudi drugega Jugoslovana, Viktorja Goiča (na sliki desno). Zato pa je odšel od celovškega kluba Roman Raczynski (v lasti SAKja). Za eno leto se je pridružil moštvu GAK.

Prav z GAKjem pa je Raczynski dosegel že v prvem kolu letošnjega avstrijskega nogometnega prvenstva prvi uspeh: GAK je premagal favorita iz Tirolskega 2:0, Roman pa je dosegel po solo-predoru lep gol in tako bistveno prispeval k nepričakovanemu uspehu. Celovška Austria pa je zgubila že kar prvo tekmo na Dunaju proti Vienni s 3:0. Na žalost v tej tekmi tudi Prelogar in Goič nista uspela obraniti tega poraza.

Kaspert zmagal v Šentvidu

Šentviški šahovski turnir je že tretjič zapovrstjo dobil Guido Kaspert iz Celovca. V devetih kolih je samo dvakrat remiziral in zbral 8 točk. S sedmimi točkami se je uvrstil na drugo mesto Arthur Hinteregger iz Halleina. Pol ducata šahistov pa je zbralo 6,5 točke, med njimi tudi Norbert Perko iz Sveč, ki je po Sonneborn-Bergerjevem seštevku točk zasedel osmo mesto. MK Jurij Deisinger je po dobrem začetku (3,5 iz 4) še dvakrat remiziral (s Hoffmannom in Regenfelderjem) in dvakrat zgubil (proti Novačanu in Widowitzu), v zadnjem kolu pa spet zmagal (proti Beneschu). Izkupiček 5,5 točke mu je zadostoval za 19. mesto od 97.

Posebnost šentviškega turnirja je vsako leto polnočni hitropotezni turnir, katerega se je letos udeležilo nad 30 šahistov. Igrali so v treh skupinah in v najmočnejši skupini (A) so triumfirali inozemci Rabiega (Berlin), Novačan (Maribor) in Djurovič (Beograd) pred najboljšim Korošcem Reiterjem (Pošta). V skupini B sta tekmovala tudi dva člana SŠZ Cartransa, Gorazd Živkovič iz Kotmare vasi in Lojz Gallob iz Žužalč. Živkovič je z izredno dobro igro in šestimi točkami osvojil v tej skupini 3. mesto, Gallob, katerega je v medsebojnem dvoboju zanesljivo premagal, je postal peti. V skupini B je vsega igralo deset šahistov.

Gorazd Živkovič (SŠZ Cartrans)

Deželno prvenstvo v Passeringu

Od pretekle sobote naprej tekmujejo koroški šahisti v Passeringu za naslov deželnega prvaka. Dr. Paul Mayer iz Lienza, deželni prvak 1986, ne more braniti naslova, ker ni dobil dopusta. Prav tako manjka deželni mladinski prvak Heimo Thaler, ki se mudi na turnirju mladincev v Luksemburgu. Ker sta tudi mednarodni mojster Hölzl in vele mojster Robatsch zadržana, se bori sledeča deseterica za naslov: Guido Kaspert, Erwin Hoffmann in Werner Hipfl (vsí ASK Celovec), Kurt Petschar (KSV Celovec), Heimo Töffel in Erich Steflitsch (oba ATSV Wolfsberg), Anton Müllneritsch in Josef Gallob (oba ASKÖ Bekštanj), Alfred Bodner (SK Lienz) in Reinhard Regenfelder (SV Trg). Glavni sodnik turnirja je Ludwig Thaler iz Šentvida.

Ravnatelj Josef „Pepi“ Gallob je zamudil začetek in v prvem kolu je Gallob remiziral s svojim klubskim kolegom Müllneritschem. Stric Galloba, Joži Gallob, je bil leta 1980 deželni prvak Koroške, leta 1981 je osvojil naslov Kaspert. V letih 82, 83, 84 in 85 Koroška šahovska zveza ni priredila deželnega prvenstva, šele ko je inž. Piber nasledil predsednika Krieža, so spet začeli igrati za naslov. Za zaključek turnirja pa bo v nedeljo, 26. julija, odprt hitropotezni turnir posameznikov.

Pepi Gallob (ASKÖ Bekštanj)

Športno pismo bralcev Spet ZET – ES – EM St. Kanzian!

Ne bi verjeli, če ne bi slišali, ampak zadnjo nedeljo je v dvojezični občini Globasnica – Globasnitz bilo začudenje med večino v športnem sotoru neopisno. Čeprav se je podelitev nagrad odvijala dvojezično, je ravno zastopnik Zveze slovenske mladine Škocijan (ZSM) na nemško zjecljal zahvalo športnemu društvu Globasnica in s tem žalil vse tiste zastopnike posameznih moštev, ki so se vzorno zahvalili dvojezično. Kot smo zvedeli, je to postopanje te organizacije postalo že nekaka tradicija.

Posebno za nas globaške mladince, ki se jasno zavzemamo za prisotnost slovenske besede v javnem življenju in v naši občini, takšno postopanje sramoti naše zavzemanje.

Z vso vneto apeliramo na dostojno strešno organizacijo, da v tej zvezi odločno ukrepa v smislu statuta svoje mladinske organizacije.

Smrečnik Valentin, Sadjak Maria, Sadjak Štefan, Sadjak Franc, Jenšac Karl, Jenšac Monika, Gregorič Stanko, Hudl Marko, Bernard Sadovnik, Greiner Maria, Kordež Hubert, Smrečnik Janko, Gvido Sadjak, Gregorič Jože, Wutte Franc, Hubert Dimpelnik, Alois Gregorič, Jenšac Štefan, Jože Wutte, Sadovnik Bernadette

Rešitev šahovske naloge 23

Britanski šahist Yotson je sprevidel obrambno namero črnega in s potezo 23. Lb6!! začasno žrtvuje damo in preprečuje črnemu rokado. Sedaj bi na 23... Dg7: sledilo 24. ef6+ z matnim napadom. Črni je zato naivno odigral 23... Ke7, vendar pa ga je čakalo neprijetno presenečenje 24. Te6! Učinkovit in redko viden zaključek partije.

ZADNJA VEST: Šahistka SŠZ Antonija Einspieler je v prvem kolu deželnega šahovskega prvenstva žensk v Passeringu podlegla Künstlerjevi. V prvem kolu je zmagala tudi Hennings – Plonerjevi, igra med Pitschekovo in Stanglovo pa je bila v sredo zvečer prekinjena.

SAK hoče postati prvak!

Minuli teden so se nogometaši Slovenskega atletskega kluba intenzivno pripravljali na novo nogometno sezono. Od ponedeljka do sobote so se zbrali v Celovcu. Trener **Lojze Jagodič** je kljub poškodbi (nogo ima v mavcu!) izvedel z igralci celotni program, ki si ga je zastavil za ta teden. Pri tem delu ga je krepko podpiral tudi trener mlajših ekip Slovenskega atletskega kluba, legionar **Mladen Jovičević**. Osnovno kondicijo so si igralci pridobili že na prejšnjih treningih, tako da so se ta teden bolj posvečali taktičnim navodilom, preizkušanju določenih potez, izboljšanju tehnike ter študiju standardnih situacij.

V ospredju pa je bila seveda tudi integracija novih igralcev v moštvo SAKja, ki so se temu klubu priključili šele v zadnjih dneh prestopnega roka. To so, kot smo že poročali, **Arthur Hanser**, **Erwin Golo**, **Reinhold Schatz** in **Marko Krištof**. Ti igralci naj bi nadomestili **Ivana Ramšaka**, ki bo eno leto treniral moštvo Pliberka in zanj tudi igral, **Mirka Lesjaka** in **Justina Polanška**. Zadnjeimenovana sta se odpravila v Dobrolo vas.

Ker sta **Mario Pihorner** in **Marjan Velik** le ostala pri SAKju, bo kader precej podoben lanskemu. Takole izgleda: Dalanovič, Čertov, Stern, F. in L. Sadjak, Wölbl, Kreutz, Velik, Golo, Hanser, Pihorner, Krištof, Schatz. Vodstvo kluba pa je povsem enako kot lani: trener je **Lojze Jagodič**, njegov pomočnik **Mladen Jovičević**, sekcijski vodja pa **Albin Waldhauser**. Sponzorja sta iskra Delta Computers in Zveza Bank. Sezonski cilj pa je tokrat naslov prvaka!

V predpripravo na prvenstvo se je SAK pomeril tudi že s tremi nasprotniki: celovski ASV je premagal s 5:2, proti Rudarju iz Trbovelj (slovenska liga) je igral 0:0, Globasnico pa je premagalo v bistvu drugo moštvo SAKja z 2:0. Oba gola za SAK proti Globasnici je dosegel Kristijan Wölbl.

Že pred prvenstvom pa se bosta pomerila v tekmovanju za avstrijski pokal SAK in Pliberk. **Pliberk** je pred

kratkim premagal WAC s 3:2, torej se bo moral SAK vsekakor paziti, da mu ne bo že kar na začetku sezone spodletelo!

„Ramšakovo“ moštvo iz Pliberka se je namreč ojačilo s **Terčičem** (Olimpija Ljubljana), **Pahoinikom** (Metlova), **Dlopstom** (Globasnica), **Lopinskim** (Šmihel) in **Theuermanom** (Ruda). Cilj Pliberčanov je mesto za pokal.

V spodnji ligi-vzhod bo zelo trd boj za naslov prvaka. Favorit je, lanski ligaš Treibach, toda lanski viceprvak spodnje lige Wietersdorf gotovo ne zaostaja. Zanimivo bo tudi, kako bodo odrezali Šmihel, Klopinj in Dobrla vas. Šmihel je kupil Drobeža (Žitara vas), Kaiserja (doslej brez kluba), Djuriča (Velenje), Schorscha (Ruda) in Pajenka (Judenburg). Odšli pa so Lopinsky (Pliberk), Ramusch (Austria Celovec), Šuler (Ruda) in Krištof (SAK). Moštvo vodi igralec-trener Djurič. Klopinj je zamenjal trenerja Ferro z Walterjem Jernejem. Kapla je posodila Kucharja, Wolfsberg Wegscheiderja, Pliberk Golautschniga, Donau Melchiorja. Velikovec Sagmeisterja in Žrelec Baborja. Travniki in Ferra sta se vrnila v Sele, Miklau je šel v Grabštanj, Guetz v Sinčo vas, Kaiser v Globasnico, Mischitz pa v Rikarjo vas. Cilj: Obstoje, po možnosti uvrstiti v zgornjem delu lestvice. Dobrla vas se je ojačila z Lesjakom in Polanškom (prej SAK), Parom (Treibach), Krišchejem (Žitara vas), Bolterlom (Kapla), Mocharjem (Ruda) in Golautschnigom, ki se je vrnil iz Sinče vasi. Odšli so Weber v Šmihel, Lojze Sadjak k SAKju, Laschkounig v Sinčo vas. Sekcijski vodja je Ernst Novak, novi trener pa je Tellian iz Mostiča. Cilj: 5. mesto.

V spodnji ligi-zahod pa se hoče novinec iz **Bilčovsa** obdržati. Bilčovščani so se ojačili s Čepakom (Reichenau/Tirolska), Pesjakom (ATUS Bistrica v R.) ter Krainerjem (ATUS Borovlje). Odšel pa je Lupač (v Borovlje). Novi trener je Pepi Thuller (doslej ASV), sponzor pa Gasser.